

Standardy kvality PID

Autobusy PID

březen 2018

Regionální organizátor Pražské integrované dopravy

odbor kvality služby

odbor marketingu

odbor technického rozvoje a projektů

Integrovaná doprava Středočeského kraje

Dopravní úsek

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Terminologie.....	5
3	Organizační a procesní část.....	7
3.1	Statut standardu a oblasti řízení kvality PID.....	7
3.2	Platnost standardu.....	7
3.3	Kontrola dodržování standardu a jeho vyhodnocování.....	8
3.4	Výklad standardu a metodická podpora.....	8
3.5	Certifikace, schvalování a odsouhlasení definovaných prvků.....	8
3.6	Autorizace vozidla pro provoz v PID.....	8
3.7	Požizování nových vozidel pro provoz v PID.....	8
4	Standardy kvality pro autobusovou dopravu PID.....	10
4.1	Provoz a jeho parametry.....	10
4.2	Vozidlo, jeho vzhled a vybavení (nová vozidla či vozidla mladší 3 let).....	11
4.2.1	Požadavky na vozidlo.....	11
4.2.2	Stáří vozového parku.....	11
4.2.3	Vzhled vozidla.....	12
4.2.4	Vybavení interiéru vozidla.....	13
4.2.5	Vybavení vozidla prvky informování cestujících.....	14
4.2.6	Vybavení vozidla prvky pro odbavování cestujících.....	15
4.2.7	Další povinné technické vybavení vozidla.....	16
4.2.8	Bezbariérovost.....	17
4.2.9	Teplotní komfort.....	17
4.3	Vozidlo, jeho vzhled a vybavení (vozidlo starší 3 let).....	19
4.3.1	Požadavky na vozidlo.....	19
4.3.2	Stáří vozového parku.....	19
4.3.3	Vzhled a vybavení.....	19
4.3.4	Vybavení interiéru vozidla.....	20
4.3.5	Informování cestujících.....	21
4.3.6	Vybavení vozidla prvky pro odbavování cestujících.....	22
4.3.7	Další technické požadavky na autobus.....	22
4.3.8	Bezbariérovost.....	22
4.4	Zastávky/stanice (přístupové body).....	23
4.5	Personál.....	23
4.6	Bezpečnost.....	24
5	Indikátory kvality.....	25

Standardy kvality PID

Autobusy PID

Standardy kvality pro autobusové linky PID

závaznost: _____

Standard platí pro všechny dopravce PID.

platnost: _____

Pro všechny smlouvy

verze: _____

březen 2018

Garant standardu (kontaktní osoba):

→ ROPID, odbor kvality služby

→ ROPID, odbor marketingu

garant.bus@ropid.cz

Relevantní organizační složky organizátora:

→ ROPID, odbor kvality služby

→ ROPID, odbor marketingu

→ ROPID, odbor technického rozvoje a projektů

→ IDSK, dopravní úsek

návazné přílohy:

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

> Standard zastávek PID (Zastávky BUS – Výtah ze Standardu zastávek PID)

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

> Podmínky certifikačního procesu zařízení pro provoz v PID

> Seznam zařízení certifikovaných pro provoz v PID (na vyžádání)

> *Podmínky certifikačního procesu vozidel pro provoz v PID (Platí ode dne vyhlášení)*

> *Seznam vozidel certifikovaných pro provoz v PID (Platí ode dne vyhlášení)*

zveřejnění standardu včetně jeho návazných příloh (viz výše) a vyhodnocení jeho
dodržování: _____

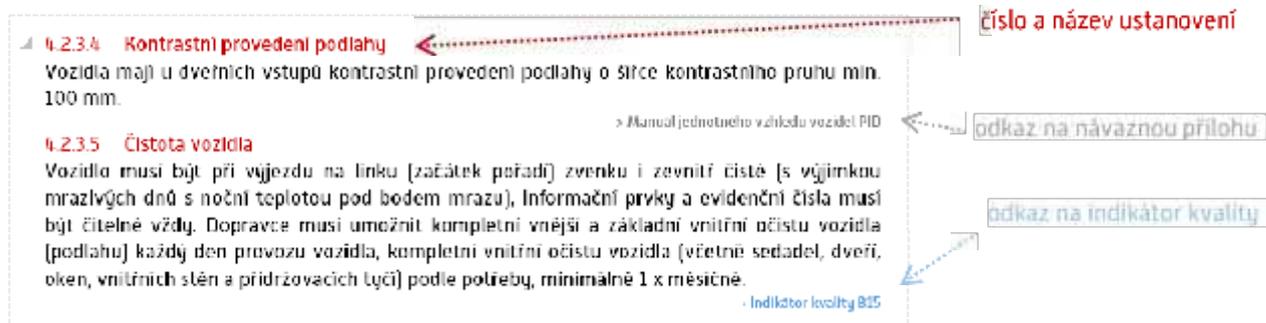
pid.cz/standardy-kvality

1 Úvod

Standardy kvality Pražské integrované dopravy (PID) stanovují jednotnou úroveň kvality poskytovaných služeb, které vychází v kontextu současných finančních možností objednatele dopravy z doporučení evropské normy ČSN EN 13 816, ze zásad systému řízení kvality služby Pražské integrované dopravy i nadřazených strategických a koncepčních dokumentů Prahy, Středočeského kraje i systému PID.

Standardy kvality PID – Autobusy PID jsou platné pro městské, příměstské i regionální linky PID, jsou závazným dokumentem pro všechny dopravce PID a jejich dodržování je pravidelně kontrolováno a vyhodnocováno.

Tento standard se jako celek skládá z tohoto dokumentu, návazných příloh, které jsou nedílnou součástí tohoto standardu, a sady indikátorů kvality, které jsou pravidelně vyhodnocovány.

4.2.3.4 Kontrastní provedení podlahy
Vozidla mají u dveřních vstupů kontrastní provedení podlahy o šířce kontrastního pruhu min. 100 mm.

4.2.3.5 Čistota vozidla
Vozidlo musí být při výjezdu na linku (začátek pořadí) zvenku i zevnitř čisté (s výjimkou mrazivých dnů s noční teplotou pod bodem mrazu). Informační prvky a evidenční čísla musí být čitelné vždy. Dopravce musí umožnit kompletní vnější a základní vnitřní očistu vozidla (podlahu) každý den provozu vozidla, kompletní vnitřní očistu vozidla (včetně sedadel, dveří, oken, vnitřních stěn a přídržovacích tyčí) podle potřeby, minimálně 1 x měsíčně.

Indikátor kvality B25

číslo a název ustanovení

odkaz na návaznou přílohu

odkaz na indikátor kvality

V tomto standardu jsou ustanovení, jejichž platnost bude aktivována až dodatečným vyhlášením objednatele. U těchto opatření je uvedena poznámka „Platí ode dne vyhlášení“.

4.2.G.G Sběrnice Ethernet (VDV + MOS)
Norma VDV 301 platí ode dne vyhlášení.

Objednatel je oprávněn vydávat aktualizace tohoto standardu i všech jeho návazných příloh. Případné aktualizace standardů kvality musí být projednány s dopravci PID. Aktualizace návazných příloh a dokumentů jsou vydávány objednatelem.

2 Terminologie

2.1	Bezbariérově přístupné vozidlo	Vozidlo umožňující přepravu všem skupinám osob s omezenou schopností pohybu a orientace. Vozidlo je s minimálně 1 dveřmi o šířce min. 1200 mm umožňujícími nástup s vozíkem pro pohybově postižené (opatřené nájezdovou rampou). Výška podlahy v prostoru těchto dveří je maximálně 360 mm nad vozovkou.
2.2	Certifikace technických zařízení	Proces obsahující testování parametrů, funkčnosti, chování, kompatibility či jiných vlastností příslušného technického zařízení, jehož výstupem je Certifikát udělený zástupci objednatele pro příslušné technické zařízení či funkční celek sestávající z více zařízení. <i>Používá se například pro komponenty informačního a odbavovacího systému, zařízení pro sledování polohy vozidel, zařízení pro sčítání cestujících, zařízení pro preferenci na světelně řízených křižovatkách.</i> Certifikát se uděluje přímo výrobcí/dodavateli tohoto zařízení, žádost o certifikaci se podává pouze písemnou formou, a to alespoň 60 dní předem, případně na základě domluvy. Podání žádosti neopravňuje k instalaci (není-li součástí certifikačního procesu nutného k ověření chování), v případě používání necertifikovaného zařízení se dopravce vystavuje sankcím dle sazebníku v případě nežádoucího chování prvku.
2.3	Certifikace vozidla jako celku	Výrobce vozidel může požádat o certifikaci konkrétního typu autobusu včetně výbavy a vizuálního řešení předepsaného tímto standardem jako celku. Výstupem procesu je Certifikát typu, který je objednatelem pro daný produkt výrobce udělen. Dopravce může pro zjednodušení při nákupu vozidel požadovat v zadávacích podmínkách pouze takové typy autobusů, které Certifikát typu mají objednatelem udělen.
2.4	Autorizace vozidla pro provoz v PID	Kontrola, jestli vozidlo splňuje standardy kvality před uvedením do provozu v systému PID.
2.5	DPM	Měření přímého provedení (způsob měření provedení standardů kvality formou přímého sběru dat ze statistik dopravce nebo objednatele dle ČSN EN 13 816).
2.6	Fiktivní zákazník (FZ)	Vyškolенý pracovník objednatele nebo dopravce (může být i pracovník kontroly), který sleduje a měří kvalitu provedení služby důležité pro zákazníka a jedná, jako by byl sám zákazník (cestující).
2.7	Městská linka	Pro účely standardů kvality PID se městskou linkou nazývá linka s trasou výhradně na území hl. m. Prahy včetně náhradní dopravy za takovou linku.
2.8	MSS	Tajně provedený zákaznický test (způsob měření provedení standardů kvality pomocí fiktivního zákazníka dle ČSN EN 13 816).
2.9	Nově objednané vozidlo	Takové vozidlo, které dopravce nově zařadí do provozu na linkách PID (platí i pro vozidla starší, dlouhodobě zapůjčená, převedená od jiných majitelů nebo z výkonů mimo linky PID).

2.10	Objednatel	Pro účely standardů kvality PID se rozumí ROPID a IDSK.
2.11	Odbavovací systém	Systém zařízení nebo lidské kontroly, zajišťující dodržování tarifních podmínek a označování jednotlivých jízdenek (nebo v případě elektronického média odčerpání hodnoty z jízdenek s určitým kreditem dle časové a pásmové platnosti).
2.12	Odsouhlasení	Proces vzájemného potvrzení předložených parametrů či vlastností vozidla nebo dalších prvků týkajících se Standardu kvality PID, podání žádosti i udělení souhlasu stačí formou elektronické komunikace mezi zástupci dopravce a objednatele. <i>Požívá se například pro vzhled stejnokroje dopravce.</i> Žádost o odsouhlasení se podává nejméně 15 dní před požadovaným termínem odsouhlasení.
2.13	Označení jízdenky	Vytisknutí údajů o počátku její platnosti na jízdenku označovačem jízdenek.
2.14	Příměstská linka	Pro účely standardů kvality PID se příměstskou linkou nazývá linka zčásti nebo zcela vedená mimo území hl. m. Prahy (včetně náhradní dopravy za takovou linku). Část parametrů může být definována odlišně v případě příměstských linek s městským charakterem provozu (zejména počet dveří, sedadel, míst pro vozík pro pohybově postižené nebo kočárek).
2.15	Schválení	Proces obsahující kontrolu dodržení jednotlivých parametrů zástupci objednatele, jehož výstupem je písemné potvrzení správnosti použitých parametrů, technologií nebo praktické použitelnosti. Žádost o schválení se podává pouze písemnou formou, v předstihu nejméně 1 měsíc před požadovaným termínem schválení, schválení se může udělit přímo výrobcí vozidla v případě použití pro celé vozidlo ještě před jeho vyroběním.
2.16	TZD	Trvalá změna dopravy, závazný dokument objednatele pro dopravce.
2.17	Výměna vozidla	Výměna vozidla musí být provedena na nejbližším vhodném místě, nejpozději do 90 min. od zjištění závady.
2.18	Záznam o provozu vozidla	Průvodní dokument o činnosti řidiče vozidla na přiděleném výkonu se záznamy veškerých mimořádností během výkonu, tento dokument je určen také pro provozní záznamy pracovníků kontroly objednatele.
2.19	LE	Vozidlo umožňující bezbariérový nástup alespoň v části vozidla.

3 Organizační a procesní část

>> kapitola definuje statut standardu a příslušná organizační a procesní ustanovení a postupy

3.1 Statut standardu a oblasti řízení kvality PID

Standardy kvality PID – Autobusy PID je základní dokument definující požadovanou kvalitu autobusové dopravy jako součást systému řízení kvality PID pro cestující. Standard pokrývá tyto tematické oblasti:

- Provoz a jeho parametry
- Vozidlo, jeho vzhled a vybavení
- Zastávky a stanice
- Personál
- Bezpečnost

Standardy kvality jsou nedílnou součástí smlouvy o poskytování služeb v přepravě cestujících uzavřené mezi objednatelem a dopravcem.

3.2 Platnost standardu

Standard platí pro všechny dopravce v systému PID a definuje ustanovení pro jednotlivé linky PID.

V tematické části Vozidlo, jeho vzhled a vybavení jsou definována zvlášť ustanovení platná pro vozidla starší 3 let v době začátku účinnosti smlouvy o zajištění služeb v přepravě cestujících a zvlášť ustanovení platná pro vozidla mladší 3 let v době začátku účinnosti smlouvy včetně nových vozidel vstupujících do provozu v době jejího trvání, přičemž platí, že maximálně 75 % z těchto vozidel však může být vybaveno dle standardu pro vozidla starší 3 let.

V případě nutnosti převzít pro konkrétní kontrakt vozidla od předchozího dopravce platí pro tato vozidla ustanovení jako pro vozidla starší 3 let.

V případě specifických podmínek může být standard upřesněn pro konkrétní zadávací podmínky (např. specifické podmínky svázané s provozem městské dopravy na území měst Středočeského kraje s převládající objednávkou příslušného města).

Pro konkrétní soutěžený svazek bude též definován předepsaný typ vozidla dle kategorií viz 4.2.1.1.

V případě různorodých požadavků pro městské a příměstské linky rozhodují o variantě použitých vozidel a případných výjimkách nebo kombinacích mezi městskou a příměstskou variantou objednatelé dané linky, stejně tak při dalších specifických požadavcích v rámci soutěžených svazků linek.

Objednatel je dále oprávněn upravit kritéria pro konkrétní kontrakt.

3.3 Kontrola dodržování standardu a jeho vyhodnocování

Kontrola dodržování standardu a jeho vyhodnocování je plně v kompetenci objednatele. V případě zjištění nedostatků je objednatel oprávněn vyměřit dopravci smluvní pokutu dle sazebníku postihů.

Pravidelná hlášení o výsledcích měření, o závadách apod. probíhají mezi zúčastněnými stranami přednostně elektronicky e-mailem na vzájemně předem dohodnuté adresy. V případě potřeby akutního nahlášení závady je možné využít přímé telefonické spojení s dispečinkem dopravce.

Vyhodnocení plnění jednotlivých standardů kvality se provádí čtyřikrát ročně, vždy po uplynulém čtvrtletí. Standardy kvality a vyhodnocení jejich dodržování ze strany dopravců jsou veřejné a jsou základem pro prezentaci kvality poskytovaných služeb.

3.4 Výklad standardu a metodická podpora

Výklad standardů kvality PID je oprávněn provádět výhradně objednatel prostřednictvím garanta standardu, který rovněž poskytuje metodickou podporu při jeho uplatňování.

3.5 Certifikace, schvalování a odsouhlasení definovaných prvků

Certifikaci, schvalování a odsouhlasení jednotlivých prvků, které dle těchto standardů kvality PID podléhají jednotlivým schvalovacím úrovním objednatele (viz část Terminologie), provádí garant standardu.

3.6 Autorizace vozidla pro provoz v PID

Každé vozidlo (nové i starší), které nově vstupuje do služby v rámci systému PID, musí být autorizováno organizátorem dle postupu uvedeného v části Terminologie (na jednotlivé komponenty vozidla nebo jejich sestavy či vozidlo jako celek se váže povinnost certifikace, schválení nebo odsouhlasení objednatelem). Postup autorizace je následovný:

1. **Doprovce požádá objednatele o autorizaci vozidla pro provoz v PID.**
2. **Objednatel posoudí soulad vozidla se standardy kvality PID, zdokumentuje stav vozidla.**
3. **Pokud jsou splněny veškeré předepsané podmínky, objednatel autorizuje vozidlo pro provoz v PID (udělí schválení nebo souhlas), přidělí vozidlu evidenční číslo a zanese do systému sledování vozidel**

3.7 Pořizování nových vozidel pro provoz v PID

Při pořizování nových vozidel pro provoz v PID může dopravce postupovat následujícími dvěma způsoby:

- A. ***poptávat pouze taková vozidla (včetně výbavy a vzhledu), která mají udělena od objednatele Certifikát typu (včetně prohlášení o shodě dodaného vozidla s certifikovaným typem), kdy je zaručeno, že vozidlo splňuje parametry definované tímto standardem, respektive návaznými přílohami v aktuálním znění. Před vstupem***

do provozu v rámci systému PID musí být vozidlo autorizováno dle bodu 3.6. [Platí ode dne vyhlášení].

B. postupovat při pořizování vozidel v úzké spolupráci s objednatelem

V případě dle možnosti „B.“ se postupuje v následujících krocích, kterými je dopravce povinen se řídit:

1. Záměr pořízení nového vozidla

- Dopravce informuje objednatele o záměru s dostatečným předstihem, včetně informace o oblasti provozu vozidla [svazek linek].

2. Sestavení zadávací dokumentace

- Dopravce připraví zadávací dokumentaci pro pořízení nového vozidla.
- Dopravce projedná zadávací dokumentaci s objednatelem, který posoudí soulad zadávací dokumentace se standardy kvality PID. Dopravce zapracuje případné připomínky tak, aby bylo zajištěno, že nově pořizované vozidlo splňuje standardy kvality PID.

3. Objednání vozidla, jeho výroba a převzetí ze strany dopravce

- Dopravce objedná vozidla v souladu s odsouhlasenou zadávací dokumentací. Podmínkou převzetí vozidla od výrobce bude schválení vozidla jako celku udělené výrobcí objednatelem [viz část Terminologie]. Součástí tohoto schválení budou i jednotlivé certifikáty vztahující se na jednotlivé komponenty nebo jejich sestavy.

4. Dovybavení vozidla

- Dopravce vybaví vozidlo všemi povinnými prvky [zejména technickými a vizuálními] dle standardů kvality PID, které nebyly součástí vybavení vozidla od výrobce. Jednotlivé komponenty či jejich sestavy přitom podléhají schvalovacímu procesu [viz Terminologie].

5. Autorizace vozidla pro provoz v PID

- postup dle 3.6

4 Standardy kvality pro autobusovou dopravu PID

>>kapitola obsahuje jednotlivá ustanovení standardů kvality pro autobusovou dopravu PID rozdělená do tematických oblastí, na která jsou navázány příslušně pravidelně vyhodnocované indikátory kvality.

4.1 Provoz a jeho parametry

4.1.1.1 Plnění grafikonu

Provoz je zajištěn v souladu s platným grafikonem. Je-li tomu jinak, je dopravce povinen tuto skutečnost nahlásit do 9:00 následujícího dne.

→ Indikátor kvality B1

4.1.1.2 Dodržení kapacity vozidla

Spoj je zajištěn po celou dobu a v celé délce vozidlem předepsané nebo vyšší kapacity. Je-li tomu jinak, je dopravce povinen tuto skutečnost nahlásit do 9:00 následujícího dne.

→ Indikátor kvality B2

4.1.1.3 Podíl výkonů zajišťovaných bezbariérovými vozidly

Podíl výkonů zajišťovaných bezbariérovými spoji na začátku kontraktu (v průběhu trvání smluv se bude tento podíl plynule zvyšovat v závislosti na povinné obnově vozového parku):

- městské linky: 75 % výkonů za sledované čtvrtletí;
- příměstské linky: 50 % výkonů za sledované čtvrtletí.

→ Indikátor kvality B3

4.1.1.4 Obsloužení zastávek

Vozidlo obsluhuje zastávky určené pro daný spoj. Cestujícím je umožněn (časově i místně) bezproblémový výstup/nástup, pokud to provozní situace umožňuje, a to včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace. V zastávkách na znamení zajistí dopravce zastavení vozidla, nachází-li se viditelně v prostoru zastávky jedna nebo více osob nebo zastavilo-li již v prostoru zastávky jiné vozidlo nebo použije-li cestující ve vozidle vnitřní signalizaci nebo nejsou-li ve vozidle hlášeny zastávky.

→ Indikátor kvality B5

4.1.1.5 Přesnost provozu

Provoz je zajišťován v souladu s platným jízdním řádem. Provoz je přesný, pohybuje-li se odchylka od jízdního řádu u nácestné zastávky v rozmezí 0 s až +179 s, u výchozí zastávky 0 až +59 s.

→ Indikátor kvality B11

4.1.1.6 Přestupní vazby

Řidiči dodržují předepsané návaznosti a přestupy vyznačené ve vozovém jízdním řádu nebo v odbavovacím zařízení a musí umožnit cestujícím přestup (včetně cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace). Pokud není stanoveno jinak, v případě zpoždění některého spoje řidič vyčkává na přestup od času odjezdu dle JŘ:

- na městských linkách maximálně 179 s
- na příměstských a nočních linkách a při návaznosti na vlak maximálně 299 s, případně postupuje dle dispozic koordinačního dispečinku PID, respektive dispečinku dopravce.

→ Indikátor kvality B12

4.2 Vozydlo, jeho vzhled a vybavení (nová vozidla či vozidla mladší 3 let)

>> ustanovení platná pro vozidla mladší 3 let v době začátku účinnosti smlouvy a nová vozidla vstupující do provozu v době jejího trvání

4.2.1 Požadavky na vozidlo

U každé linky v systému PID je objednatelem definován typ linky (městská a příměstská) a předepsaný typ vozidla.

4.2.1.1 Typy vozidel a jejich definované základní parametry

V rámci systému PID mohou být na autobusové linky předepsány tyto typy vozidel: Minibus, Midibus, Midibus+, Standard, Standard+, Kloubový, Kloubový+. Následující tabulka uvádí základní definované parametry pro jednotlivé typy vozidel:

TYP VOZIDLA ¹	DÉLKA [m]		POČET DVEŘÍ ²		POČET SEDADEL ³	
	od	do	městské linky	příměstské linky	městské linky	příměstské linky
Minibus (Mn)		8	1-2	1-2	10-20	15-25
Midibus (Md)	8,01	10	2	2	18-28	25-35
Midibus+ (Md+)	10,01	11	3	2	25-30	33-40
Standard (Sd)	11,01	14	3	2	25-35	40-55
Standard+ (Sd+)	14,01	17	3	2	35-45	50-65
Kloubový (Kb)	17,01	19	4	3	35-45	50-65
Kloubový+ (Kb+)	19,01		5	4	40-55	60-75

¹ Konkrétní typ vozidla na lince je definován objednatelem.

² Min. šířka dveří: 750 mm, na městských linkách všechny 1200 mm kromě prvních, na příměstských linkách alespoň jednu 1200 mm (výjimka pro minibus, kdy postačují dveře o šířce min. 900 mm). Podmínky pro šířku a počet dveří neplatí pro výběrová řízení na vozidla prokazatelně vyhlášená před 1. 7. 2017.

³ Počet sedadel pro cestující neplatí pro vozidla určená pro speciální linky – cyklobusy, zvláštní linky pro přepravu tělesně postižených nebo linky pro spojení s letištěm. Počet sedadel je včetně sklopných, kterých může být max. 15 % z celkového počtu sedadel.

4.2.1.2 Typ sedadel

Městské linky: tzv. „městský typ“, skořepinová sedadla s polstrováním sedacích a opěrných ploch včetně výplně zajišťující měkkost sedadla, potažená koženkou, barva tmavě červená.

Příměstské linky: tzv. „meziměstský typ“, celopolstrováná sedadla s měkčím typem sedáku i opěradla, potažená látkou (doporučená kombinace s koženkou pro podhlavníky), výška vnitřní strany opěradel min. 55 cm (pro příměstské linky s trasou nejdelšího spoje delší než 45 minut min. 70 cm), barevný vzor viz Manuál jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.1.3 Vyhrazená sedadla

Na městských linkách musí být ze sedadel vyhrazených pro zdravotně postižené alespoň 2 sedadla umístěna v místě bez převýšení (přístupná přímo z nízkopodlažní části vozidla).

4.2.1.4 Označení vyhrazených míst

Označení vyhrazených míst pro zdravotně postižené oproti ostatním sedadlům je provedeno pomocí piktogramů na stěně vozidla a odlišnou barvou polstrování sedadel (viz Manuál jednotného vzhledu vozidel PID).

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.2 Stáří vozového parku

Parametr „stáří vozového parku“ se vždy vztahuje k soutěženému svazku linek.

→ Indikátor kvality B18

→ Indikátor kvality B19

4.2.2.1 Stáří vozového parku na počátku kontraktu

Na začátku kontraktu je minimálně 25 % vozového parku mladší 3 let od data první registrace (počet vozidel se vždy zaokrouhluje nahoru).

4.2.2.2 Průměrné stáří vozového parku po celou dobu trvání kontraktu

V průběhu kontraktu je max. průměrné stáří 9 let.

4.2.2.3 Maximální stáří jednotlivého vozidla nasazovaného do provozu po celou dobu trvání kontraktu

Maximální stáří vozu je 15 let od data první registrace (do 1. 1. 2021 možno max. 17 let, do 1. 1. 2022 možno max. 16 let).

4.2.2.4 Obnova vozového parku

V průběhu kontraktu je obnova možná pouze novými vozy nebo vozy mladšími 2 let od data první registrace (umožnění zapojení předváděcích vozidel apod.); v případě závažných důvodů pro předčasné vyřazení vozidla (vážná nehoda, požár, odcizení) je možno dočasně se souhlasem objednatele nahradit vyřazené vozidlo po dobu max. 12 měsíců i vozidlem starším, jehož stáří během provozu v PID však nepřesáhne 15 let.

4.2.3 Vzhled vozidla

4.2.3.1 Jednotný vzhled vozidel PID

Všechna vozidla musí dodržovat jednotný vzhled vozidel PID (jednotné barevné schéma zvláště pro městské a zvláště pro příměstské linky, avšak s povolením max. 30 % vozů pro celovozovou reklamu), včetně vzhledu a rozmístění jednotlivých informačních piktogramů, dle Manuálu jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.3.2 Reklama

Reklama nesmí zakrývat informační a jednotící prvky na vozidle, nesmí zakrývat žádné okenní plochy (kromě zadního čela), celovozovou reklamou může být polepeno maximálně 30 % vozového parku. Vnější i vnitřní plochy vozidla (max. do výše 20 % celkových ploch vozového parku a zároveň do doby trvání 25 % každého kalendářního roku, tj. max. 5 % veškerých ploch v rámci 1 kalendářního roku) však musí být přednostně využitelné pro potřeby objednatele k informování cestujících. Objednatel informuje dopravce o záměru využití těchto ploch alespoň 3 měsíce předem. Reklama nesmí propagovat užívání osobních automobilů či jinak poškozovat veřejnou dopravu. Reklama nesmí propagovat násilí nebo extremismus a nesmí mít erotický podtext. Další specifika umístování reklamy na vozidla definuje Manuál jednotného vzhledu.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.3.3 Evidenční číslo

Vozidlo musí být označeno jedinečným evidenčním číslem přiděleným vozu objednatelem v souladu se systematickým členěním číselných řad. Přesné rozmístění těchto prvků definuje Manuál jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.3.4 Kontrastní provedení podlahy

Vozidla mají u dveřních vstupů kontrastní provedení podlahy o šířce kontrastního pruhu min. 100 mm.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.3.5 Čistota vozidla

Vozidlo musí být při výjezdu na linku (začátek pořadí) zvenku i zevnitř čisté (s výjimkou mrazivých dnů s noční teplotou pod bodem mrazu), informační prvky a evidenční čísla musí být čitelné vždy. Dopravce musí umožnit kompletní vnější a základní vnitřní očištění vozidla (podlahu) každý den provozu vozidla, kompletní vnitřní očištění vozidla (včetně sedadel, dveří, oken, vnitřních stěn a přídržovacích tyčí) podle potřeby, minimálně 1 x měsíčně.

→ Indikátor kvality B15

4.2.4 Vybavení interiéru vozidla

4.2.4.1 Osvětlení interiéru vozidla

Osvětlení interiéru vozidla musí být za snížené viditelnosti při provozu vozidla na lince trvale zapnuté a funkční. První osvětlovací těleso, resp. první dvojice osvětlovacích těles (u osvětlení v provedení ve dvou rovnoběžných řadách) za kabinou řidiče může být vypnuto nebo jeho svítivost tlumena, ostatní tělesa musí vyzařovat světlo bílé barvy. S ohledem na charakter obsluhovaného území (zejména v extravilánu) může být osvětlení interiéru zapnuto na nižší stupeň, při kterém svítí jen žárovky, zářivky v každém druhém tělese nebo LED tlumeně.

4.2.4.2 Zvuková a optická výstraha

Na městských linkách nebo u vozidel s více než 2 dveřmi je povinná zvuková a optická výstraha před zavřením dveří.

4.2.4.3 Poptávkové ovládání otevírání dveří

Vnější i vnitřní poptávkové ovládání otvírání dveří cestujícími, umístěné v interiéru i vně vozidla, lokálně propojené s ostatními tlačítky pro znamení k řidiči (vnější nemusí být použito na linkách s trasou výhradně mimo území Prahy).

4.2.4.4 Logika provozních stavů vnitřních i vnějších tlačítek pro otevírání dveří

Logika provozních stavů vnitřních i vnějších tlačítek je následující:

- neaktivované cestujícím: nesvítí
- po aktivaci cestujícím: svítí zeleně
- při otevřených dveřích: nesvítí
- při zavírání dveří: nesvítí nebo svítí červeně

4.2.4.5 Tlačítka znamení k řidiči

Tlačítka znamení k řidiči v kontrastním hmatovém i vizuálním provedení jsou dostupná z každé řady sedadel a propojená s poptávkovým ovládáním nejbližších dveří (konkrétní rozmístění tlačítek podléhá schválení objednatelem); výška tlačítek u dveří: max. 1,5 m nad úroveň podlahy.

Vnější i vnitřní tlačítka znamení k řidiči pro nástup/výstup vozíku pro invalidy (žádost o plošinu) jsou umístěná v dosahu vozíku pro invalidy v prostoru u vyhrazených míst nebo u příslušných dveří.

Vnitřní tlačítka znamení k řidiči pro výstup kočárku jsou umístěná v prostoru u vyhrazených míst.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.4.6 Světelná návěst signalizace „STOP“ (optická zpětná vazba)

Světelná návěst signalizace s nápisem „STOP“ nad každými dveřmi je funkční a viditelná z prostoru pro cestující. Doplnění zpětné vazby signalizace s nápisem „STOP“ je možné zobrazením informace na informačním panelu pro cestující.

> Udbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.4.7 Vnitřní kamerový systém

Vozidla nasazovaná na městské linky musí být vybavena vnitřním kamerovým systémem s možností záznamu s dobou archivace min. 24 hodin v případě aktivace tísňového tlačítka. Kamery musí zobrazovat prostor každých dveří kromě prvních a dále uličku v celé délce vozidla.

4.2.4.8 Zádržné tyče

Ve vozidle musí být zádržné tyče, které jsou v nerez provedení dle Manuálu jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.2.4.9 Prostor na zavazadla

Vozidla nasazovaná na příměstských linkách musí disponovat prostorem na zavazadla (úložné kapsy nad sedadly tam, kde je to konstrukčně možné, zpravidla v přední části vozidla). Tyto vyhrazené prostory pro zavazadla nesmí žádným způsobem zakrývat informační prvky pro cestující.

4.2.5 Vybavení vozidla prvky informování cestujících

→ Indikátor kvality B9

4.2.5.1 Vnější informační panely

Pro vnější informační panely se používá technologie LED, v jednobarevném provedení, v barvě oranžové. Do vozidla se umísťují tyto informační panely:

- **přední:** zobrazuje číslo linky a cílovou zastávku
- **boční:** zobrazuje číslo linky, cílovou a rotující vybrané nácestné zastávky; dvoučlávková vozidla typu kloubový a kloubový+ musí mít 2 boční panely, tříčlávková vozidla typu kloubový+ musí mít 3 boční panely
- **zadní:** zobrazuje jen číslo linky

Vnější informační panely musí umožňovat také zobrazení piktogramů. Přední panel musí umožňovat dynamické přizpůsobení velikosti textu v závislosti na jeho délce (zvětšení, zmenšení, případně rozdělení na dva řádky v případě zastávek s delším názvem) nebo alternativně databázové zobrazení textů.

> Udbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.5.2 Vnitřní informační panely

Pro vnitřní informační panely se používá technologie LCD s mobilním datovým připojením (pokud není schopen připojení zajistit samotný palubní počítač) a s možností ovládat každý panel samostatně (zobrazovat různé informace).

Do vozidla se umísťují minimálně 2 panely o rozměru 22", z toho jeden vždy v přední části vozidla kolmě k jeho podélné ose, ostatní rovnoměrně rozmístěné v rámci celé délky vozidla (konkrétní umístění podléhá schválení objednatelům). Předepsané počty vnitřních panelů pro jednotlivé typy vozidel definuje následující tabulka:

TYP VOZIDLA	MINIMÁLNÍ POČET VNITŘNÍCH PANELŮ	
	městské linky	příměstské a regionální linky
Minibus (Mn)	Dle prostorových možností (podléhá schválení objednatelem).	
Midibus (Md)		
Midibus+ (Md+)		
Standard (Sd)	2	2
Standard+ (Sd+)	2	2
Kloubový (Kb)	3	3
Kloubový+ (Kb+)	3-4	3-4

V případě omezených prostorových možností možná výjimka z předepsaného počtu (podléhá schválení objednatelem).

Vzhled a struktura zobrazovaných informací dle manuálu objednatele.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.5.3 Zobrazovač času a pásma

Zobrazovač času (hh:mm) a pásma/zóny (3 znaky alfanumericky, pro vozy používané výhradně na městských linkách stačí 2 znaky) je umístěn v přední části interiéru vozu a je viditelný z celého vnitřního prostoru.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.5.4 Akustické hlášení zastávek

Vozidlo je vybaveno akustickým hlášením zastávek a informací (vnitřní, vnější, připošlech pro řidiče) s funkcí automatického vyhlašování zastávek na základě polohy GPS z databáze objednatele.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.5.5 Smluvní přepravní podmínky

Ve vozidle musí být vyvěšen platný výňatek ze Smluvních přepravních podmínek PID definovaný objednatelem. Jednotlivé části výňatku musí být vyvěšeny vedle sebe tak, aby druhá část navazovala na první.

4.2.5.6 Tarif PID

Ve vozidle musí být vyvěšen platný výňatek z Tarifu PID definovaný objednatelem. Jednotlivé části výňatku musí být vyvěšeny vedle sebe.

4.2.5.7 Fabiony pro papírové informace

Fabiony pro papírové informace jsou umístěny ve výšce a v úhlu umožňující čitelnost textu (min. 6xA3 naležato):

- platný výňatek z Tarifu PID definovaný objednatelem (2x A3);
- platný výňatek se Smluvních přepravních podmínek PID definovaný objednatelem (2x A3);
- rezerva pro další informace a propagaci PID (2x A3).

4.2.6 Vybavení vozidla prvky pro odbavování cestujících

Pozn.: bližší specifikace bude dodána a aktualizována v návaznosti na projekt Multikanálový odbavovací systém

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.6.1 Palubní počítač

Palubní počítač ovládající odbavovací zařízení a informační systém vozidla, může být nahrazen zařízením pro tisk jízdenek se zajištěním požadované funkčnosti.

4.2.6.2 Zařízení pro tisk jízdenek

Vozidlo je vybaveno zařízením pro tisk jízdenek (povinně pouze na příměstských a dalších definovaných linkách, může nahrazovat palubní počítač) včetně potřebného technického vybavení (SAM modul) a výdej jízdních dokladů je možný pouze na objednatelem definovaný typ papíru.

→ Indikátor kvality B8

4.2.6.3 Označovač

Označovač je umístěn u každých dveří a tiskne úplná a správná/požadovaná data červenou barvou chemicky reagující s ochranným prvkem na jízdenkách (na linkách s trasou výhradně mimo území Prahy stačí pouze u předních dveří).

→ Indikátor kvality B8

4.2.6.4 Čtečky bezkontaktních karet a optická čtečka

Požadavky na čtečky budou stanoveny na základě projektu Multikanálového odbavovacího systému.

4.2.6.5 WIFI, Datový modem

Datový modem, sloužící pro účely odbavovacího a informačního systému, musí být koncipován jako zařízení, které je schopno zajistit požadovanou konektivitu všech zařízení dle jejich požadavku.

4.2.6.6 Sběrnice Ethernet (VDV + MOS)

Norma VDV 301 platí ode dne vyhlášení.

4.2.7 Další povinné technické vybavení vozidla

4.2.7.1 Sledování vozidel pomocí GNSS

Vozidlo musí být vybaveno systémem sledování vozidel GNSS v jednotném a kompatibilním systému dle zadání objednatele včetně automatického seřizování jednotného času pro odbavovací a informační systém.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.7.2 Zařízení pro sčítání cestujících

Vozidlo musí být vybaveno certifikovaným zařízením pro automatické sčítání cestujících s definovanou přesností měření. Rozsah vybavených vozidel dopravce je stanoven návaznou přílohou Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID. Podmínkou je rovnoměrné využití vozidel se zařízením pro automatické počítání cestujících v rámci všech linek dopravce. Platí ode dne vyhlášení.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.7.3 Zařízení pro preferenci na SSZ

Vozidlo musí být vybaveno objednatelem certifikovaným zařízením pro preferenci na světelně řízených křižovatkách na městských linkách, u příměstských linek pouze při požadavku objednatele (nutnost trvalé aktualizace dat).

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.7.4 Displeje pro elektronická pořadová čísla

Elektronická pořadová čísla jsou umístěná ve spodní části levé i pravé strany čelního okna.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.8 Bezbariérovost

→ Indikátor kvality B3

4.2.8.1 Bezbariérové vozidlo

Bezbariérové vozidlo je pro jednotlivé typy linek definované následovně:

Typ linky	Požadavky na vozidlo
Městské linky	plně nízkopodlažní – všechny dveřní vstupy bez schodů, prostor pro minimálně 1 vozík pro pohybově postižené, který bude využitelný i pro přepravu kočárků (min. rozměr 1200 x 1200 mm), u kategorie Standard+ a delší musí být vyhrazen prostor pro 2 vozíky pro pohybově postižené, využitelný i pro přepravu kočárků.
Příměstské linky	postačuje verze LE, tedy alespoň jedny z dveří s bezbariérovým vstupem, (v případě neprůjezdnosti trasy možné udělit výjimku), prostor pro minimálně 1 vozík pro pohybově postižené, který bude využitelný i pro přepravu kočárků (min. rozměr 1200 x 1200 mm)

Procentuální podíl spojů zajišťovaných bezbariérovými vozidly definuje 4.1.1.3.

4.2.8.2 Snížení nástupní hrany

Vozidla používaná na městských linkách musí být vybavena zařízením pro snižování nástupní hrany v zastávkách.

4.2.8.3 Nájezdová plošina pro vozík

Minimálně jedny dveře musí být vybaveny nájezdovou plošinou pro vozík pro invalidy.

4.2.8.4 Přístup na vyhrazená místa

Místa v prostoru vyhrazeném pro přepravu vozíků pro invalidy musí umožnit bezpečné zajištění vozíku a přístup bez bariér.

4.2.8.5 Výbava pro osoby se smyslovým postižením zraku

Vozidlo musí být vybaveno prvky pro osoby se smyslovým postižením zraku, tj. vysílačem, přijímačem, vnějším reproduktorem zajišťujícím identifikaci vozidla osobou se smyslovým postižením zraku (dálkově aktivované hlášení čísla linky a směru jízdy vně vozidla) a příposlechovým reproduktorem na stanovišti řidiče zajišťujícím identifikaci požadavku na nástup nebo výstup osoby se smyslovým postižením zraku do/z vozidla (hlášení řidiči).

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.2.9 Teplotní komfort

→ Indikátor kvality B20

4.2.9.1 Větrání interiéru

Ve vozidle musí být umožněno větrání interiéru (možnost otevření okenních otvorů v obdobích, kdy vůz není klimatizován). Větrací otvory musí být v uzamykatelném provedení.

4.2.9.2 Venkovní teploty nad 22 °C

Vozidlo musí být vybaveno funkční klimatizací a při venkovní teplotě v rozmezí 22–25°C musí být zajištěno, aby uvnitř vozidla byla teplota v rozmezí 20 – 25°C. Při venkovních teplotách vyšších než 25°C musí být teplota uvnitř vozidla vždy o 1 – 6°C nižší než teplota venkovní.

Hodnoty u tohoto bodu budou zkušebně měřeny a vyhodnocovány a v průběhu platnosti může dojít k úpravě definovaných hodnot dle vyhodnocení.

4.2.9.3 Venkovní teploty pod 8 °C

Vozidlo musí být vybaveno funkčním systémem vytápění prostoru pro cestující a při poklesu venkovní teploty pod 8°C musí být zajištěno vytápění vozidla tak, aby uvnitř vozidla byla teplota v rozmezí 15 – 20°C nebo s ohledem na venkovní teplotu i nižší než 15°C, avšak v takovém případě vždy alespoň o 15°C vyšší než teplota venkovní. Absolutní minimální teplota ve vozidle za všech okolností je 5°C. Všechny teplotní hodnoty jsou měřeny nejdříve 30 min po odjezdu z výchozí zastávky 1. spoje výkonu.

Hodnoty u tohoto bodu budou zkušebně měřeny a vyhodnocovány a v průběhu platnosti může dojít k úpravě definovaných hodnot dle vyhodnocení.

4.3 Vozydlo, jeho vzhled a vybavení (vozidlo starší 3 let)

>> ustanovení platná pro vozidla starší 3 let v době začátku účinnosti smlouvy o zajištění služeb v přepravě cestujících

4.3.1 Požadavky na vozidlo

4.3.1.1 Typy vozidel a jejich definované základní parametry

V rámci systému PID mohou být na autobusové linky předepsány tyto typy vozidel: Minibus, Midibus, Midibus+, Standard, Standard+, Kloubový, Kloubový+. Následující tabulka uvádí základní definované parametry pro jednotlivé typy vozidel:

TYP VOZIDLA ¹	DĚLKA [m]		POČET DVEŘÍ ²		POČET SEDADEL ³	
	od	do	městské linky	příměstské linky	městské linky	příměstské linky
Minibus (Mn)		8	1-2	1-2	10-20	15-25
Midibus (Md)	8,01	10	2	2	18-28	25-35
Midibus+ (Md+)	10,01	11	3	2	25-30	33-40
Standard (Sd)	11,01	14	3-4	2	25-35	40-55
Standard+ (Sd+)	14,01	17	3-4	2	35-45	50-65
Kloubový (Kb)	17,01	19	4-5	3	35-45	50-65
Kloubový+ (Kb+)	19,01		5	4	40-55	60-75

¹Konkrétní typ vozidla na lince je definován objednatel.

²Min. šířka dveří: 750 mm, na městských linkách všechny 1200 mm kromě prvních, na příměstských linkách alespoň jednu 1200 mm (výjimka pro minibus, kdy postačují dveře o šířce min. 900 mm).

³Počet sedadel pro cestující neplatí pro vozidla určená pro speciální linky – cyklobusy, zvláštní linky pro přepravu tělesně postižených nebo linky pro spojení s letištěm. Počet sedadel je včetně sklopných, kterých může být max. 15 % z celkového počtu sedadel.

4.3.1.2 Typ a uspořádání sedadel

Optimální volba pohodlí a druhu potahu závisí na typu linky, není povoleno uspořádání sedadel typu „konference“ (sedadla do „U“ v zadní části vozu), na příměstských linkách preference uspořádání 2+2 a sedadla se zvýšeným opěradlem a s měkčím sedákem.

4.3.2 Stáří vozového parku

→ Indikátor kvality B18

4.3.2.1 Průměrné stáří vozového parku po celou dobu trvání kontraktu

V průběhu kontraktu je max. průměrné stáří 9 let.

4.3.2.2 Maximální stáří jednotlivého vozidla nasazovaného do provozu

Maximální stáří vozu je 15 let od data první registrace (do 1. 1. 2021 možno max. 17 let, do 1. 1. 2022 možno max. 16 let).

4.3.3 Vzhled a vybavení

4.3.3.1 Jednotný vzhled vozidel PID

Jednotný barevný vzhled pro všechna vozidla objednaná po 1. 1. 2016 určená pro příměstské linky (tedy vybavená odbavovacím zařízením pro provoz na příměstských linkách), včetně vzhledu a rozmístění jednotlivých informačních piktogramů, je definován v Manuálu jednotného vzhledu vozidel PID. Vozidla starší nebo vstupující do smlouvy z jiných kontraktů (v případě nutnosti převzít pro konkrétní kontrakt vozidla od předchozího dopravce) musí být označena alespoň logem PID na obou bocích vozidla o rozměrech 180x180 mm.

→ Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

→ Indikátor kvality B21

4.3.3.2 Reklama

Reklama nesmí zakrývat informační a jednotící prvky na vozidle, nesmí zakrývat žádné okenní plochy (kromě zadního čela), celovozovou reklamou může být polepeno maximálně 30 % vozového parku. Vnější i vnitřní plochy vozidla (max. do výše 20 % celkových ploch vozového parku a zároveň do doby trvání 25 % každého kalendářního roku, tj. max. 5 % veškerých ploch v rámci 1 kalendářního roku) však musí být přednostně využitelné pro potřeby objednatele k informování cestujících. Objednatel informuje dopravce o záměru využití těchto ploch alespoň 3 měsíce předem. Reklama nesmí propagovat užívání osobních automobilů či jinak poškozovat veřejnou dopravu. Reklama nesmí propagovat násilí nebo extremismus a nesmí mít erotický podtext. Další specifika umístování reklamy na vozidla definuje Manuál jednotného vzhledu vozidel PID.¹

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.3.3.3 Evidenční číslo

Vozidlo musí být označeno jedinečným evidenčním číslem přiděleným vozu objednatelem v souladu se systematickým členěním číselných řad. Přesné rozmístění těchto prvků definuje Manuál jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.3.3.4 Pořadová čísla

Pořadová čísla se umísťují na spodní levou i pravou stranu předního okna (výška číslic 100 mm).

4.3.3.5 Kontrastní provedení prvků používaných veřejností

Prvky používané veřejností musí být v kontrastním provedení (tlačítka signalizace STOP, tlačítka ovládání dveří vně i uvnitř).

4.3.3.6 Čistota vozidla

Vozidlo musí být při výjezdu na linku (začátek pořadí) zvenku i zevnitř čisté (s výjimkou mrazivých dnů s noční teplotou pod bodem mrazu), informační prvky a evidenční čísla musí být čitelné vždy. Dopravce musí umožnit kompletní vnější a základní vnitřní očistu vozidla (podlahu) každý den provozu vozidla, kompletní vnitřní očistu vozidla (včetně sedadel, dveří, oken, vnitřních stěn a přídržovacích tyčí) minimálně 1 x měsíčně.

→ Indikátor kvality B15

4.3.4 Vybavení interiéru vozidla

4.3.4.1 Osvětlení interiéru vozidla

Osvětlení interiéru vozidla musí být za snížené viditelnosti při provozu vozidla na lince trvale zapnuté a funkční. První osvětlovací těleso, resp. první dvojice osvětlovacích těles (u osvětlení v provedení ve dvou rovnoběžných řadách) za kabinou řidiče může být vypnuto nebo jeho svítivost tlumena, ostatní tělesa musí vyzařovat světlo bílé barvy. S ohledem na charakter obsluhovaného území (zejména v extravilánu) může být osvětlení interiéru zapnuto na nižší stupeň, při kterém svítí jen žárovky, zářivky v každém druhém tělese nebo LED tlumeně.

4.3.4.2 Tlačítka znamení k řidiči

Tlačítka znamení k řidiči musí být rozmístěna rovnoměrně po celé délce vozu v minimálním počtu tlačítek: minibus: 3, midibus: 4, midibus+: 5, standard: 5, standard+: 7, kloubový: 7. Tlačítka v blízkosti dveří musí být umístěna ve výšce max. 1,5 m nad úroveň podlahy.

4.3.4.3 Světelná návěst signalizace „STOP“ (optická zpětná vazba)

Funkční světelná návěst signalizace s nápisem „STOP“, jako zpětná vazba k tlačítkům „znamení k řidiči“, musí být umístěna na místě viditelném z prostoru vozidla v blízkosti stanoviště řidiče nebo nad každými dveřmi.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.3.4.4 Smluvní přepravní podmínky

Ve vozidle musí být vyvěšen platný výňatek ze Smluvních přepravních podmínek PID definovaný objednatelem. Jednotlivé části výňatku musí být vyvěšeny u sebe (vedle sebe nebo nad sebou) tak, aby druhá část navazovala na první.

4.3.4.5 Tarif PID

Ve vozidle musí být vyvěšen platný výňatek z Tarifu PID definovaný objednatelem. Jednotlivé části výňatku musí být vyvěšeny u sebe (vedle sebe nebo nad sebou).

4.3.4.6 Logo PID

Vozidla musí být označena logem PID dle manuálu Jednotného vzhledu vozidel PID.

> Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

4.3.4.7 Prostor na zavazadla

Vozidla nasazovaná na příměstských linkách musí disponovat prostorem na zavazadla (úložné kapsy nad sedadly tam, kde je to konstrukčně možné, zpravidla v přední části vozidla). Tyto vyhrazené prostory pro zavazadla nesmí žádným způsobem zakrývat informační prvky pro cestující.

4.3.5 Informování cestujících

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

→ Indikátor kvality B9

4.3.5.1 Vnější informační panely

Pro vnější informační panely se používá technologie DOT-LED nebo LED, v jednobarevném provedení. Informace o lince musí být umístěny na přední, zadní a pravé (boční) straně vozidla, u nově objednaných vozidel po 1. 1. 2016 musí být tyto panely pouze v oranžové barvě). Do vozidla se umísťují tyto informační panely:

- **přední:** digitální panel zobrazuje číslo linky a cílovou zastávku
- **boční:** digitální panel zobrazuje číslo linky, cílovou zastávku a vybrané nácestné zastávky
- **zadní:** digitální panel zobrazuje číslo linky

Vnější informační panely musí umožňovat také zobrazení piktogramů. Přední panel musí umožňovat dynamické přizpůsobení velikosti textu v závislosti na jeho délce (zvětšení, zmenšení, případně rozdělení na dva řádky v případě zastávek s delším názvem) nebo alternativně databázově zobrazení textů.

4.3.5.2 Vnitřní informační panely

Pro vnitřní informační panely se používá technologie LED nebo LCD. V případě použití LED displejů musí být tento displej dvouřádkový. V kloubových vozidlech musí být umístěny nejméně dva displeje (jeden v přední a jeden v zadní části vozu). Při použití LCD displejů musí být alespoň jeden displej v každém okamžiku (u kloubových autobusů dva) používán

pro informace PID. Vzhled a struktura zobrazovaných informací u vnitřních LCD obrazovek dle samostatného manuálu.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.3.5.3 **Zobrazovač času a pásma**

Zobrazovač času (hh:mm) a pásma/zóny (3 znaky alfanumericky, pro vozy používané výhradně na městských linkách stačí 2 znaky) je umístěn v přední části interiéru vozu a je viditelný z celého vnitřního prostoru.

4.3.5.4 **Akustické hlášení zastávek**

Vozidlo je vybaveno akustickým hlášením zastávek a informací (vnitřní, vnější, připošlech pro řidiče) s funkcí automatického vyhlašování zastávek na základě polohy GPS z databáze objednatele.

4.3.6 **Vybavení vozidla prvky pro odbavování cestujících**

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.3.6.1 **Palubní počítač**

Palubní počítač, ovládající odbavovací zařízení a informační systém vozidla, může být nahrazen zařízením pro tisk jízdenek se zajištěním požadované funkčnosti.

4.3.6.2 **Označovač**

Označovač je umístěn u každých dveří a tiskne úplná a správná požadovaná data červenou barvou chemicky reagující s ochranným prvkem na jízdenkách (na linkách s trasou výhradně mimo území Prahy stačí pouze u předních dveří).

→ Indikátor kvality 88

4.3.6.3 **Zařízení pro tisk jízdenek**

Vozidlo musí být vybaveno zařízením pro tisk jízdenek (povinně pouze na příměstských linkách, může nahrazovat palubní počítač) včetně SAM modulu. Výdej jízdních dokladů může probíhat pouze na objednatelem definovaný typ papíru.

→ Indikátor kvality 88

4.3.6.4 **Čtečky bezkontaktních karet a optická čtečka**

Požadavky na čtečky budou stanoveny na základě projektu Multikanálového odbavovacího systému.

4.3.7 **Další technické požadavky na autobus**

4.3.7.1 **Sledování vozidel pomocí GNSS**

Vozidlo musí být vybaveno systémem sledování vozidel GNSS včetně automatického seřizování jednotného času.

> Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID

4.3.8 **Bezbariérovost**

→ Indikátor kvality 33

4.3.8.1 **Výbava pro osoby na vozíku pro invalidy**

Plošina na vozík pro invalidy o minimálních rozměrech 1200 × 1200 mm musí být vždy v blízkosti středních nebo zadních dveří. Místa na plošině při přepravě osob se sníženou schopností pohybu a orientace musí umožnit bezpečné zajištění vozíku pro invalidy.

Stanovená minimální šířka dveří u této plošiny:

- 750 mm pro autobusy délky více než 9 m
- 1200 mm pro autobusy nově objednané po 1. 1. 2016.

4.3.8.2 Výbava pro osoby se smyslovým postižením zraku

Vozidlo musí být vybaveno prvky pro osoby se smyslovým postižením zraku, tj. vysílačem, přijímačem, vnějším reproduktorem zajišťujícím identifikaci vozidla osobou se smyslovým postižením zraku (dálkově aktivované hlášení čísla linky a směru jízdy vně vozidla) a příposlechovým reproduktorem na stanovišti řidiče zajišťujícím identifikaci požadavku na nástup osoby se smyslovým postižením zraku do/z vozidla (hlášení řidiči).

4.4 Zastávky/stanice (přístupové body)

4.4.1.1 Standard zastávek PID

Vzhled a vybavení zastávek/stanic blíže specifikuje Standard zastávek PID.

> Standard zastávek PID (Zastávky BUS – Výtah ze Standardu zastávek PID)

4.5 Personál

4.5.1.1 Chování personálu

Provozní personál se chová slušně, vstřícně a přátelsky bez hrubého porušení pravidel slušného chování, komunikuje v českém nebo slovenském jazyce. Spolupracuje v rámci svých kompetencí s orgány přepravní a dopravní kontroly (pověřenými pracovníky dopravce a objednatele). Provozní personál nesmí během pobytu ve vozidle kouřit. Provozní personál je seznámen s pravidly jednání s osobami s omezenou schopností pohybu a orientace a tato pravidla dodržuje.

→ Indikátor kvality B13

4.5.1.2 Ústrojová kázeň řidiče

Řidič musí být oblečen v dopravcem definovaném a objednatelem odsouhlaseném stejnokroji s označením loga dopravce. Řidiči v zácviku nebo ve zkušební době, kteří nejsou vybaveni stejnokrojem, musí být označeni alespoň visačkou s logem dopravce.

→ Indikátor kvality B14

4.5.1.3 Prodej a kontrola jízdenek řidičem

Na příměstských linkách, kde nástup cestujících probíhá pouze předními dveřmi (tedy vyjma úseku od hranice Prahy směrem do Prahy), provádí prodej jízdenek, respektive důslednou kontrolu platnosti předložených jízdních dokladů, řidič. Prodej jízdenek je uskutečňován v souladu se Smluvními přepravními podmínkami PID a Tarifem PID. Platně jízdenky řidič vydává jako protihodnotu k předané hotovosti cestujícími. Řidič je povinen nastoupit službu s dostatečným směnným a udržovat je i během služby tak, aby byl schopen cestujícímu hradícímu jízdné přiměřenou hotovostí (ve smyslu Smluvních přepravních podmínek PID) vrátit peníze v hodnotě rozdílu ceny jízdenky a předávané hotovosti.

→ Indikátor kvality B7

Na městských linkách je možný doplňkový prodej jízdenek s přírážkou – viz 4.5.1.4

4.5.1.4 Doplňkový prodej jízdenek na městských linkách

Řidič na městských linkách je povinen nastoupit službu vždy s dostatečnou zásobou jízdenek pro doplňkový prodej s přihlédnutím k obvyklému rozsahu prodeje na lince, minimálně však 10 kusů plnocenných a 5 kusů zlevněných jízdenek, a dále mít na začátku výkonu dostatečné směnné a udržovat je i během služby tak, aby byl schopen cestujícímu hradícímu jízdenku

doplňkového prodeje přiměřenou hotovostí (ve smyslu Smluvních přepravních podmínek PID) vrátit peníze v hodnotě rozdílu ceny jízdenky a předávané hotovosti. Řidič je ochoten tyto jízdenky prodávat.

→ Indikátor kvality B6

4.6 Bezpečnost

→ Indikátor kvality B17

4.6.1.1 Ohrožení bezpečnosti cestujícího

Technický stav vozidla odpovídá platným právním předpisům. Vozidlo není provozováno ve stavu, který by mohl ohrozit bezpečnost, zdraví či život cestujících. Při závažné poruše ohrožující bezpečnost cestujících je nutná okamžitá výměna vozu.

4.6.1.2 Méně závažné poruchy

Při méně závažných poruchách (odbavovací, informační systém, topení, osvětlení apod.) je nutné provést opravu nebo výměnu vozidla do 90 minut, příp. do oběžné doby linky, je-li vyšší.

5 Indikátory kvality

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření		Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/ukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob		Rozsah (čtvrtletí)	Kdo	
B1	Plnění grafikonu	Provoz je zajišťován v souladu s platným grafikonem.	DPM	100 %	D	4x ročně	D	- průběžné sledování zaviněných a nezaviněných prostojů (hlášení dopravce do 9:00 následujícího dne) - namátkové měření při kontrolní činnosti - ukazatel : podíl provedených linkových km z počtu plánovaných linkových km na městských a příměstských linkách (rozděleno na plnění skutečné a plnění ovlivnitelné dopravcem)
B2	Dodržení kapacity vozidla	Spoj je zajišťován po celou dobu a v celé délce vozidlem předepsané nebo vyšší kapacity.	DPM	100 %	D	4x ročně	D	- průběžné sledování změn kapacity (hlášení dopravce do 9:00 následujícího dne) - namátkové měření při kontrolní činnosti - ukazatel : procento plnění linkových km dle předepsaného typu vozidla (Mn, Md, Md+, Sd, Sd+, Kb, Kb+)

Standard kvality			Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/ukazatel
Číslo	Název	Definice		Způsob	Rozsah (čtvrťletí)	Kdo		Frekvence	Kdo	
B3	Bezbariérovost vozidel	Dopravce provozuje bezbariérově přístupná vozidla (viz terminologie). Vozidla splňují podmínky bezbariérovosti pro zrakově postižené.	75 % čtvrtletního souhrnu výkonů na městských linkách PID, z toho min. 50 % garantovaných v JŘ; 50 % čtvrtletního souhrnu výkonů na příměstských linkách PID, z toho min. 30 % garantovaných v JŘ	DPM	100 %	D	- nižší než stanovená procentuální výše	4x ročně	D	- procento výkonů provedených bezbariérově přístupnými vozidly na městských / příměstských linkách - celkový podíl bezbariérově přístupných vozidel ve vozovém parku - podíl garantovaných bezbariérově přístupných spojů z celkového počtu spojů
B4	Garance bezbariérových spojů	Spoje, vyznačené v jízdním řádu mezinárodním symbolem pro přepravu osob na vozíku pro invalidy (garantované spoje), jsou zajištěny po celou dobu a v celé délce bezbariérově přístupným vozidlem.	99,00 %	DPM	100 %	D	- nedodržení garance bezbariérových spojů - na spoj je vypraveno vozidlo s nefunkční nájezdovou plošinou	4x ročně	D	- průběžné sledování změn (hlášení dopravce do 9:00 následujícího dne) - namátkové měření při kontrolní činnosti - ukazatel: procento plnění linkových km dle předepsaného typu vozidla

Standard kvality			Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název	Definice		Způsob	Rozsah (čtvrťetí)	Kdo		Frekvence	Kdo	
B5	Obsloužení zastávek	Vozidlo obsluhuje zastávky určené pro daný spoj. Cestujícím je umožněn (časově i místně) bezproblémový výstup / nástup, pokud to provozní situace umožňuje, a to včetně osob s omezenou schopností pohybu a orientace. V zastávkách na znamení zajistí dopravce zastavení vozidla, nachází-li se viditelně v prostoru zastávky jedna nebo více osob nebo zastavilo-li již v prostoru zastávky jiné vozidlo nebo použije-li cestující ve vozidle vnitřní signalizaci nebo nejsou-li ve vozidle hlášeny zastávky.	-	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	- bezdůvodné vynechání a neobsloužení zastávky - bezdůvodné sjetí z trasy či neodbavení cestujících	4x ročně	R	počet neobsloužených zastávek z celkového počtu provedených kontrol
B6	Doplňkový prodej jízdenek na městských linkách	Řidič na městských linkách je povinen nastoupit službu vždy s dostatečnou zásobou jízdenek pro doplňkový prodej s přihlédnutím k obvyklému rozsahu prodeje na lince, minimálně však 10 kusů phlocenných jízdenek a 5 kusů zlevněných jízdenek. Řidič je ochoten tyto jízdenky prodávat.	-	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	- neschopnost zajištění doplňkového prodeje jízdenek za přiměřenou hotovost ve smyslu SPP PID ani po uplynutí času na dovybavení (60 min od zjištění, resp. u linek s oběžnou dobou nad 60 min do hodnoty oběžné doby) - nevydání jízdenky při převzetí hotovosti - vydání neplatné jízdenky	4x ročně	R	počet zjištěných závad z celkového počtu provedených kontrol

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrťletí)		Kdo	Frekvence	
B7	Prodej jízdenek na příměstských linkách	Řidič prodává jízdenky v souladu se SPP PID a Tarifem PID. Platné jízdenky vydává jako protihodnotu k předané hotovosti cestujícími (přiměřená hotovost ve smyslu SPP PID). Řidič také důsledně kontroluje tarifní kázeň cestujících (platnost předložených jízdních dokladů).	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	- nevydání jízdenky při převzetí hotovosti - vydání neplatné jízdenky - stanovená kontrola jízdních dokladů není prováděna	4x ročně	R	počet zjištěných závad z celkového počtu provedených kontrol
B8	Funkčnost odbavovacího zařízení	Odbavovací zařízení ve vozidle (pokladna na příměstských linkách, označovače) je plně funkční. V odbavovacím zařízení je použito správných náležitostí (papír, páska).	MSS (FZ)	75 % vozů	R	- nefunkční odbavovací zařízení nebo jeho část (řidičem nenahlášené či po uplynutí doby od nahlášení řidičem do včasné výměny vozidla – 90 min) - chybně fungující označovače mající vliv na posouzení platnosti označené jízdenky - více než 50 % nefunkčních označovačů - použití nesprávné barvy pásky v označovači - použití neschváleného papíru v zařízení na výdej jízdenek	4x ročně	R	podíl vozidel bez závad oproti definici standardu z počtu kontrolovaných vozidel

Standardy kvality PID – Autobusy PID

Standard kvality			Úroveň náročnosti	Měření		Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název	Definice		Způsob	Rozsah (čtvrťletí)		Kdo	Frekvence	
B9	Informování ve vozidlech	Informace ve vozidle (vně i uvnitř) rozsahově odpovídají požadavkům standardu kvality PID, jsou kompletní, aktuální a čitelné.	85 %	MSS (FZ)	75 % vozů	R	4x ročně	R	podíl vozidel bez závad oproti definici standardu z počtu kontrolovaných vozidel
B10	Informování na zastávkách	Informace na zastávce odpovídají Standardu zastávek PID (Zastávky BUS – Výtah ze Standardu zastávek PID), jsou kompletní, aktuální a čitelné.	90 %	MSS (FZ)	30 % zastávek na území Prahy, 100 % zastávek mimo území Prahy	R	4x ročně	R	podíl zastávek bez závady oproti definici standardu z celkového počtu kontrolovaných zastávek

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/ukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrtletí)		Kdo	Frekvence	
B11	Přesnost provozu	Provoz je zajišťován v souladu s platným jízdním řádem. Provoz je přesný, pohybuje-li se odchylně od jízdního řádu u nácestné zastávky v rozmezí 0 s až +179 s, u výchozí zastávky 0 až +59 s.	DPM, MSS (FZ)	100 %	D	- záporná odchylka vyšší než 59 s u všech zastávek - kladná odchylka bezdůvodně vyšší než 59 s u výchozích zastávek nebo 179 s u nácestných zastávek	4x ročně	D	- podíl spojů odpovídajících definici přesného provozu (0 s až +179 s) z počtu měřených spojů - procento nepřijatelně předjetých spojů (záporná odchylka vyšší než 59 s)
B12	Přestupní vazby	Řidiči dodržují předepsané návaznosti a přestupy vyznačené ve vozovém jízdním řádu nebo v odbavovacím zařízení a musí umožnit cestujícím přestup (včetně cestujících s omezenou schopností pohybu a orientace). Pokud není stanoveno jinak, v případě zpoždění některého spoje řidič vyčkává na přestup od času odjezdu dle JŘ: a) na městských linkách maximálně 179 s b) na příměstských a nočních linkách a při návaznosti na vlak maximálně 299 s, případně postupuje dle dispozic koordináčního dispečinku PID, respektive dispečinku dopravce	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	Nedodržení předepsaného přestupu / návaznosti (vyjma postupu v souladu s příkazem dispečinku).	4x ročně	R	Počet nedodržení návazností z počtu provedených kontrol

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrťletí)		Kdo	Frekvence	
B13	Chování jízdního personálu	Provozní personál se chová slušně, vstřícně a přátelsky bez hrubého porušení pravidel slušného chování, komunikuje v českém nebo slovenském jazyce. Spolupracuje v rámci svých kompetencí s orgány přepravní a dopravní kontroly (pověřenými pracovníky dopravce a objednatelé). Provozní personál nesmí během pobytu ve vozidle kouřit. Provozní personál je seznámen s pravidly jednání s osobami s omezenou schopností pohybu a orientace a tato pravidla dodržuje.	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	- hrubé porušení pravidel slušného chování vůči cestujícím (např. vulgární vyjadřování, urážení cestujících) - bezdůvodné odmítnutí přepravy osob s omezenou schopností pohybu a orientace - znemožnění nebo bránění výkonu dopravní a přepravní kontroly - kouření provozního personálu ve vozidle - řidič nekomunikuje českým nebo slovenským jazykem	4x ročně	R	počet zjištěných závad oproti definici standardu z počtu provedených kontrol

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrtletí)		Kdo	Frekvence	
B14	Ústrojová kázeň	Řidič je po celou dobu výkonu oděn v dopravcem definovaným a objednatelům odsouhlaseným stejnokroji s logem dopravce. Řidiči v zácívku nebo ve zkušební době, kteří nejsou vybaveni stejnokrojem, musí být označeni alespoň vísáčkou s logem dopravce a ve slušném a čistém oděvu - jednobarevná decentní košile nebo polokošile - vesta nebo svetr - tmavá bunda nebo sako - tmavé jednobarevné kalhoty nebo sukně (v letním období možno krátké kalhoty)	MSS (FZ)	75 % vozů	R	Nevhodná stejnokrojová kázeň, která je v rozporu s definicí standardu.	4x ročně	R	podíl kontrol bez závady oproti definici standardu z celkového počtu kontrol
B15	Čistota vozidel	Interiér i exteriér vozidla je při výjezdu na každou část výkonu čistý (exteriér s výjimkou mrazivých dnů), udržovaný, upravený, bez odpudivých prvků. Dopravce odstraňuje v rámci svých možností a v co nejkratším čase po zjištění prvky graffiti vně i zevnitř vozidla.	MSS (FZ)	75 % vozů	R	Silné znečištění vozidla, způsobující nečitelnost informačních prvků, nebo silné znečištěné sedačky, zadřizovací tyče, úchyty pro cestující.	4x ročně	R	Průměrná čistota všech měřených vozidel dle bodového hodnocení jednotlivých aspektů (vnější čistota, čitelnost informačních prvků, sedačky, podlaha) s přiřazením váhy (čtyřbodová stupnice)

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/lukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrtletí)		Kdo	Frekvence	
B16	Čistota zastávkových zařízení	Zastávkový označník a jeho příslušenství je udržováno čisté a nepoškozené. Všechny informační prvky, zastávkové jízdní řády a provozní informace jsou dobře čitelné.	90 %	MSS (FZ)	30 % zastávek na území Prahy, 100 % zastávek mimo území Prahy	R	Neodstraněné závady v čistotě zastávkových označníků a jejich příslušenství do 3 pracovních dnů od nahlášení.	R	podíl zastávek bez závady oproti definici standardu z celkového počtu kontrolovaných zastávek
B17	Rizikové situace	Bezvadný technický stav vozidla, odpovídající platným právním předpisům. Případné závady je nutno ihned odstranit.	–	DPM (K)	kontrolní vzorek	R	Závažné technické závady vozidla ohrožující bezpečnost či zdraví cestujících, například: - jízda s nezajištěnými (nezavřenými) dveřmi - neupevněné sedačky ve voze - nezajištěné nebo chybějící úchyty pro cestující Řidič je pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky	R	počet zjištěných rizikových situací z počtu provedených kontrol
B18	Stáří vozidel	Vozidlo v evidenci dopravy určené pro provoz na linkách PID není starší než 15 let (do 1. 1. 2021 max. 17 let, do 1. 1. 2022 max. 16 let) a průměrné stáří vozového parku je nižší než 9 let (neplatí pro vozidla určená pro speciální linky – cyklobusy a zvláštní linky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace).	100 %	DPM	100 % (data vždy k posledního dni měřeného čtvrtletí)	D	Vozidlo provozované na linkách PID je starší než 17 let, po 31. 12. 2020 starší než 16 let, po 31.12.2021 starší než 15 let (neplatí pro vozidla určená pro speciální linky – cyklobusy a zvláštní linky pro přepravu osob s omezenou schopností pohybu a orientace).	D	- průměrné stáří vozového parku - počet nepřijatelných situací

Standard kvality		Úroveň náročnosti	Měření			Nepřijatelná situace	Vyhodnocení		Poznámka/ukazatel
Číslo	Název		Definice	Způsob	Rozsah (čtvrtletí)		Kdo	Frekvence	
B19	Podíl vozidel dle standardu pro nová vozidla	Vozidla určená pro linky v rámci kontraktu jsou vybavena dle přísnějšího standardu pro nová vozidla.	DPM	100 % (data vždy k poslednímu dni měřeného čtvrtletí)	D	Na začátku kontraktu je podíl vozidel vyrobených dle standardu pro nová vozidla nižší než 25 %, v průběhu kontraktu jsou zařazována vozidla neodpovídající standardu pro nová vozidla	4x ročně	R	- podíl vozidel dle standardu pro nová vozidla
B20	Tepelná pohoda	Ve vozidle je dodrženo předepsané teplotní rozmezí (v případě teplot nad 22 °C neplatí pro vozidla, která nemusí být vybavena celovozovou klimatizací)	DPM (K)	75% vozů/kontrolní vzorek	R	Při venkovní teplotě nižší než 8 °C není zapnuté topení, při teplotě vyšší než 25 °C není zapnutá celovozová klimatizace, je-li ji vozidlo vybaveno	4x ročně	R	- podíl vyhovujících vozidel
B21	Jednotný vzhled vozidel	Vzhled vozidel odpovídá Manuálu jednotného vzhledu vozidel PID, resp. pravidlům pro reklamu na vozidlech.	DPM	100 % (data vždy k poslednímu dni měřeného čtvrtletí)	D	Vozidlo neodpovídá Manuálu jednotného vzhledu vozidel PID, je-li povinně se jím řídit; vozidlo není označeno logem PID; na vozidle je aplikována neschválená reklama dle definice standardu	4x ročně	R	- podíl vyhovujících vozidel - podíl vozidel opatřených jednotným nátěrem PID

Vysvětlivky:

DPM = metoda přímého provedení (sběr dat ze záznamového zařízení, statistiky dopravce nebo objednatel nebo měření na vzorku)

MSS = tajně provedený zákaznický test

K = měření v rámci kontrolní činnosti

FZ = měření fiktivním zákazníkem

D = dopravce

R = ROPID

Regionální organizátor Pražské integrované dopravy |

odbor kvality služby |

odbor marketingu |

odbor technického rozvoje a projektů |

Rytiřská 10, Praha 1 |

Standardy kvality PID

Autobusy PID

březen 2018 |

Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

Autobusy PID, příměstské a regionální linky

JvB19p.1.2

leden 2019

více dopravců

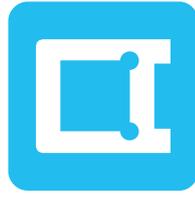
jeden systém

jedna tvář

Integrovaná doprava

Středočeského kraje

Manuál jednotného vzhledu vozidel PID

- Autobusy PID, příměstské a regionální linky

Návazná příloha ke Standardu kvality PID – Autobusy PID.
verze: JvB19p.1.2 (leden 2019)

Nadřazený dokument:

> **Standard kvality PID – Autobusy PID**

Závaznost:

Standard platí pro všechny dopravce PID.

Platnost:

Pro všechny smlouvy na příměstské a regionální linky PID.

> Smlouva o spolupráci na přípravě a rozvoji společného integrovaného dopravního systému hlavního města Prahy a Středočeského kraje

Garant návazné přílohy standardu (kontaktní osoba):

Lukáš Kubálek

> **ROPID; odbor technického rozvoje a projektů; oddělení koncepce, projektů a projektového řízení**
kubalek.lukas@ropid.cz

Relevantní organizační složky organizátora:

> **ROPID; odbor technického rozvoje a projektů; oddělení koncepce, projektů a projektového řízení**
> **ROPID; odbor marketingu**
> **IDSK; dopravní úsek**

Zveřejnění standardu a vyhodnocení jeho dodržování:

www.pid.cz/standardsy-kvality

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Reklamní a jiná sdělení

5 Katalog piktoqramů

6 Katalog výkresů

1.1 Význam jednotného vzhledu vozidel PID

Moderní integrovaný systém veřejné dopravy musí cestujícím – svým zákazníkům – nabízet moderní službu v jednotné kvalitě. Součástí této jednotné kvality služby je v rámci Pražské integrované dopravy, podobně jako u jiných vyspělých integrovaných dopravních systémů, jednotná komunikace s veřejností a podpora značky veřejné dopravy. V integrovaném dopravním systému si cestující nevybírá dopravce – cestuje jednotným systémem, na jednu jízdenku, dle jednotných přepravních podmínek a informuje jej jednotný informační systém, web či mobilní aplikace. Organizace ROPID a IDSK, organizátoři systému Pražská integrovaná doprava, proto předepisují dopravcům, realizující dopravní výkony, které ROPID a IDSK v zastoupení hl. m. Prahy a Středočeského kraje objednávají a financují, jako součást jednotných standardů kvality i jednotný vzhled vozidel PID.

***Cestující necestuje jednotlivými dopravci,
cestuje Pražskou integrovanou dopravou!***

Jednotný vzhled vozidel PID výrazně přispívá k propagaci Pražské integrované dopravy i veřejné dopravy jako takové, což je plně v souladu s cíli udržitelné mobility. Úspěch Pražské integrované dopravy u cestujících a její další rozvoj je v zájmu i jednotlivých dopravců, kteří se na jejím provozu podílejí.

Hlavními přínosy jednotného vizuálního stylu jsou jednodušší orientace pro cestující, zkvalitnění propagace PID jako jednoho systému a zrovnoprávnění dopravců jak po vizuální stránce, tak po stránce požadavků na informační hodnotu. Prvky jednotného vizuálního stylu PID musí být přítomné na všech částech cesty zákazníka, přičemž jednotnost vizuálního stylu vozidel je společně se standardy kvality pro jednotlivé druhy dopravy nejviditelnějším jednotným prvkem poskytované služby.

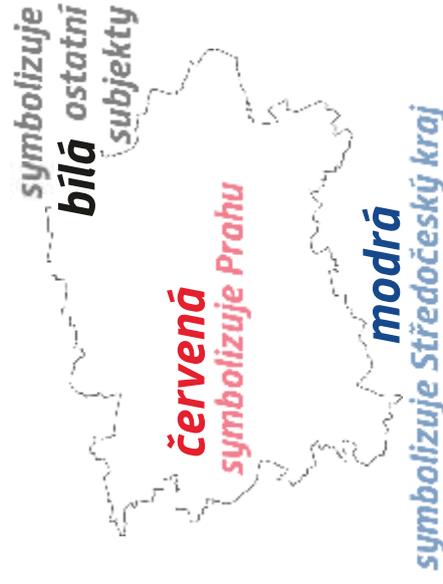

1.2 Základní principy jednotného vzhledu vozidel PID

Projekt jednotného vzhledu vozidel Pražské integrované dopravy je důležitým krokem ve sblížení pražské a středočeské veřejné hromadné dopravy. Cílem projektu je jednotné vizuální vzezření všech dopravních prostředků v rámci integrovaného dopravního systému Prahy a Středočeského kraje.

Jednotný vizuální styl vozidel je základem pro tvorbu značky jednotného integrovaného dopravního systému Prahy a Středočeského kraje.

Projekt zahrnuje jak barevné řešení laku karoserie, tak barevné řešení interiéru vozidla. Jednotný vzhled vozidel Pražské integrované dopravy se zabývá také všemi informačními, navigačními i propagačními prvky. Zpracovány jsou všechny piktogramy, které navádí cestující na vyhrazená místa. Například je určeno i umístění evidenčních čísel jednotlivých autobusů a to tak, aby na všech modelech vozidel bylo přibližně ve stejných místech. Samozřejmostí u jednotného vzhledu je také jasné určení rozmístění prvků sloužících k propagaci. Hlavním prvkem je logo IDS, které provází cestující všemi dopravními prostředky bez ohledu na dopravce. Dalšími prvky jsou slogany umístěné v horní části autobusu, které prezentují cestujícím hlavní výhody IDS.

✘ Špatné rozložení červené barvy a špatné polepy.
Iveco Crossway LE City | 4510 | Dopravní podnik hl. m. Prahy

✘ Špatné schéma lakování a chybějící polepy PID.
SOR NB 18 | 8901 | ČSAD MHD Kladno

✔ Správné rozložení barev včetně modrých sloupků.
Iveco Crossway LE | 1012 | Expresscar-Kateřina Kulhánková

✔ Správné schéma laku a kompletní polepy.
SOR NB 12 | 9482 | Arriva City

1.3 Statut, platnost a kontrola

1.3.1 Statut Manuálu a jeho platnost

Manuál je **návaznou přílohou Standardu kvality PID – Autobusy PID** a je jeho nedílnou součástí >Standard kvality PID – Autobusy PID, kapitola 1. Předmětem Manuálu je definice pravidel pro jednotný vzhled exteriéru a interiéru vozidel a použití jednotlivých informačních prvků.

Tento manuál je platný **pro příměstské a regionální linky PID**.

>Smlouva o spolupráci na přípravě a rozvoji společného integrovaného dopravního systému hlavního města Prahy a Středočeského kraje

*Je-li vozidlo vybaveno, nebo se předpokládá, že by mohlo být vybaveno, odbavovacím zařízením pro provoz na příměstských linkách PID, musí se řídit dokumentem **Manuál jednotného vzhledu vozidel PID – Autobusy PID, příměstské a regionální linky**. Pokud vozidlo takovým zařízením vybaveno není a je vyloučeno, že jím bude v budoucnu vybaveno, řídí se dokumentem **Manuál jednotného vzhledu vozidel PID – Autobusy PID, městské linky**.*

Povinnost aplikovat definovaný jednotný vzhled na vozidla PID definuje Standard kvality PID – Autobusy PID.

>Standard kvality PID – Autobusy PID, zejména bod 4.2.3.1 a bod 4.3.3.1

Předmětem autorizace vozidla pro provoz v PID i vyhodnocení indikátoru kvality „B21 Jednotný vzhled vozidel“ je plný soulad barevného řešení vozidla se vzorovým řešením pro daný konkrétní typ vozidla. Pokud pro daný typ vozidla, kterým dopravce disponuje, není vzorové řešení zpracováno, oznámí toto dopravce příslušné kontaktní osobě a předá potřebné údaje a nákras vozidla. Organizátor zpracuje vzorové řešení, předá jej dopravci jako závazný vzor pro realizaci jednotného vzhledu na daném typu vozidla a zařadí do katalogu vzorových aplikací jednotného vzhledu vozidel PID.

Veškeré případné úpravy vzhledu vozidel PID nad rámec tohoto Manuálu musí být schváleny objednatelům prostřednictvím vyjádření příslušné kontaktní osoby.

1.3.2 Kontrola dodržování standardu a jeho vyhodnocování

Kontrola dodržování standardu a jeho vyhodnocování je plně v kompetenci objednatele. V případě zjištění nedostatků je objednatel oprávněn vyměřit dopravci smluvní pokutu dle sazebníku postihů >Standard kvality PID – Autobusy PID, kapitola 3.3.

Aplikace jednotného vzhledu vozidel PID je kontrolována v rámci autorizace vozidla pro provoz v PID >Standard kvality PID – Autobusy PID, kapitola 3.6 a následně sledována a vyhodnocována prostřednictvím indikátoru kvality „B21 Jednotný vzhled vozidel“ >Standard kvality PID – Autobusy PID, kapitola 5.

1.4 Procesní rámec

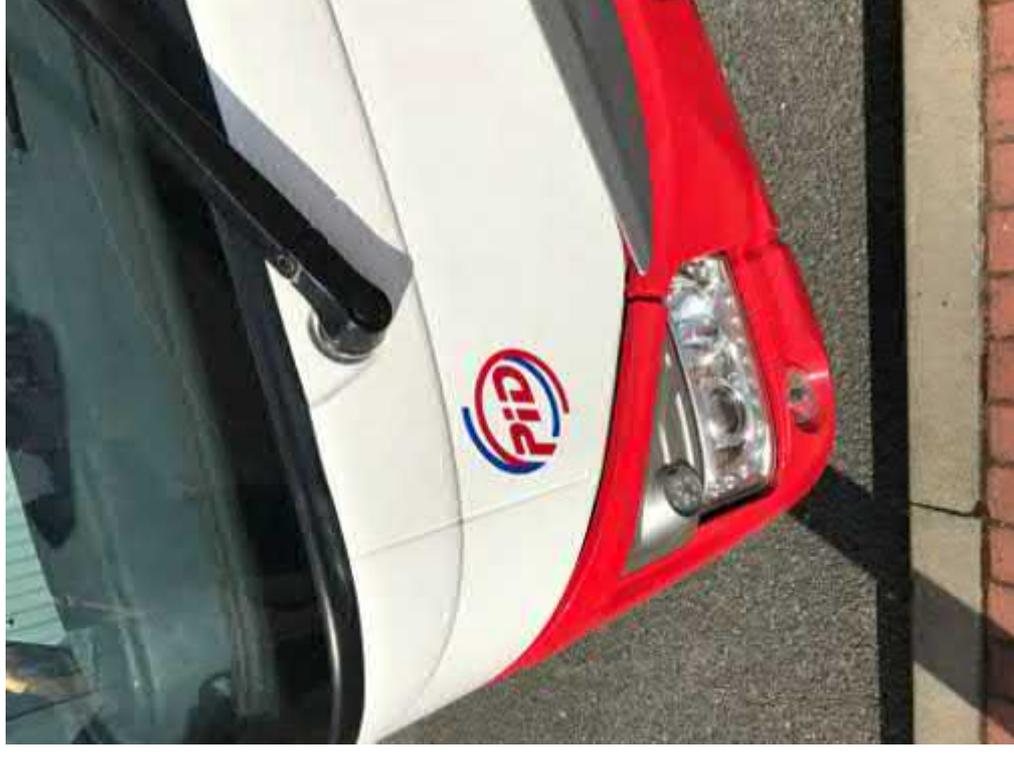
Manuál jednotného vzhledu vozidel PID je závazný podle standardů kvality >Standardy kvality PID – Autobusy PID, kapitola 4.2.3.1 a dopravci jsou při aplikaci jednotného vzhledu povinni dodržovat všechna jeho pravidla.

Dodržování Jednotného vzhledu vozidel PID je sledováno pomocí indikátoru B21.

Není dovoleno jakkoliv upravovat barevné schéma a také aplikovat jakékoliv jiné samolepky než určené manuálem. Jakékoliv úpravy nad rámec manuálu je nutné konzultovat s objednatелеm. Pokud budou provedeny na vozidle úpravy odporující manuálu (bez povolení objednatелеm), bude to znamenat porušení standardů kvality >Standardy kvality PID – Autobusy PID, kapitola 4.2.3.1.

V případě, že Manuál neobsahuje výkres pořízovaného vozidla, je dopravce povinen postupovat následovně:

- 1) Zajistit výkres daného vozidla v dostatečné kvalitě [ideálně ve křivkách].
- 2) Výkres zaslat objednateli (garant – kubalek.lukas@ropid.cz).
- 3) Po obdržení objednatелеm zpracovaného výkresu je dopravce povinen se výkresem řídit.

1.4.1 Navigace dokumentem

Odkaz dovnitř Manuálu:
>odkaz

Odkaz na prvek Manuálu:
>odkaz

Odkaz na jiný dokument:
>odkaz

Důležitá myšlenka, kterou chceme vyzdvihnout:

***Cestující necestuje jednotlivými dopravci,
cestuje Pražskou integrovanou dopravou!***

1.4.2 Rozdělení zajišťování jednotlivých prvků

<p>Dopravce - exteriér A104: logo dopravce standardní (A105: logo dopravce velké - nepovinné) (B101: evidenční číslo a logo systému na reklamě - nepovinné) P101-P105: označení vyhrazených míst</p>	<p>Objednatel - exteriér A101: evidenční číslo A102: logo systému velké A103: logo systému malé A106: označení prvních dveří P201-P202: označení dveří u plošiny P301-P306: označení výbavy vozidla S1xx: slogany W1xx: webová adresa</p>
<p>Dopravce - interiér (A108: USB nabíječka - nepovinné) P101-P103: označení vyhrazených míst P401-P403: označení dalších vyhrazených míst P501-P509: další symboly</p>	<p>Objednatel - interiér A107: evidenční číslo a logo systému</p>

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Systém znamení

5 Reklamní a jiná sdělení

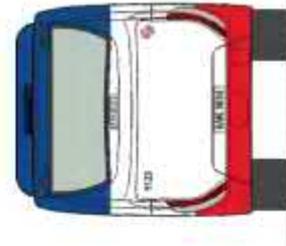
6 Katalog piktogramů

7 Katalog výkresů

2.1 Základní koncept exteriéru

Manuál jednotného vzhledu vozidel Pražské integrované dopravy neřeší jen barevné schéma laku vozidla, ale také vzhled a umístění jednotlivých informačních a propagačních prvků. Jednotné umístění všech prvků usnadní cestujícím orientaci při cestování, jelikož vždy naleznou všechny hledané prvky na stejných místech ve všech typech autobusů, a to bez ohledu na dopravce.

Díky modro-bílo-červenému laku cestující ihned pozná, že vozidlo splňuje standardy kvality a platí v něm jízdenka PID.

2.1.1 Obecné zásady

Červená barva je aplikována od spodní hrany karoserie přibližně k horní hraně předních světel. Barva je přerušena pouze dveřmi nebo výřezem v prostoru náprav a to bez jakýchkoli jinak barevných okrajů.

Bílá barva se nalézá vždy pouze mezi hranicemi červené a modré. Bílá bývá také čelní maska vozidla.

Modrá barva je souvisle aplikována od střechy až přibližně na spodní úroveň oken, přičemž přední sloupky vozidla jsou vždy modré. Černá barva je používána jako doplňková.

Detailní výkresy naleznete v kapitole [7](#). Katalog výkresů.

Parametry:

- barva karoserie červená RAL 3020 ●
- barva karoserie bílá RAL 9010 ○
- barva karoserie modrá RAL 5005 ●
- barva karoserie černá RAL 9005 ●

2.1.2 Střecha

Pro lakování střechy jsou tímto manuálem definovány 2 varianty.

Varianta 1

První varianta je lakování střechy kompletně modrou barvou. Tato varianta je preferována zejména z důvodů, že vozidla takto vypadají lépe například z nadchodů.

Varianta 2

Druhá varianta povoluje lakovat střechu tak, že na vodorovné střešní ploše je bílá barva. Lakování ale musí být provedeno tak, aby cestující nepoznal z úrovně chodníku jakýkoli rozdíl oproti první variantě. To zároveň znamená, že modrou barvou musí být lakováno veškeré vybavení, které je umístěno na střeše (klimatizace, box s CNG nádobami, apod.) a viděno z úrovně chodníku. Pro tuto variantu laku není vypracován manuál, proto je nutné aplikaci této varianty vždy konzultovat s objednatелеm.

Parametry:

- barva střechy modrá RAL 5005 ●
- barva střechy bílá RAL 9010 ○

2.2 Základní prvky

Jednotný vzhled a jednotné umístění všech informačních a propagačních prvků pomáhá cestujícím najít vše potřebné vždy na jednom místě.

Prvky z této kapitoly jsou povinné pro všechna vozidla.

***Umístění jednotlivých prvků je
specifikováno tak, aby pravidelný cestující našel
vždy vše na stejném místě.***

2.2.1 Evidenční číslo

Základní informace:

Prvek zajišťuje **objednatel** (obnovuje-li se číslo například po nehodě, zajišťuje prvek dopravce).

Navazuje na **>Standardy kvality PID - Autobusy PID** bod 4.2.3.3.

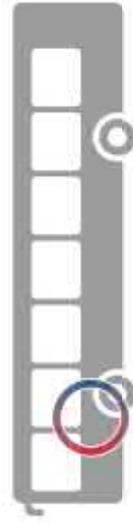
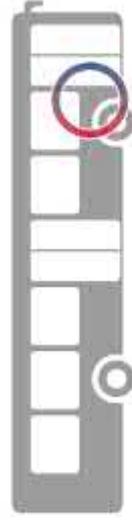
O prvku:

Jedinečné evidenční číslo se umísťuje na všechny strany vozidla. Přídělení evidenčního čísla a samolepky číslic zajišťuje organizátor. Pokud je ale nutné samolepku evidenčního čísla obměnit, například po nehodě nebo po samovolném odlepení, je tato povinnost na dopravci.

Umístění:

- na předním čele vozidla
 - pod čelní okno na levou stranu ve směru jízdy
 - na zadním čele vozidla
 - pod zadní okno na levou stranu ve směru jízdy
- na boku vozidla s dveřmi:
 - dovnitř otevírané dveře > na karoserii vlevo od prvních dveří pod oknem
 - ven otevírané dveře > na první dveře
- na boku vozidla bez dveří:
 - pod první okno za oknem kabiny řidiče

A101a

Velikost:

výška číslic 100 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-100 ●

Umístění:

dle vzorového výkresu

Font:

DINMittelschrift

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

měřítko 1:10

A102b

Velikost:

výška číslic 100 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-0 ○

Umístění:

dle vzorového výkresu

Font:

DINMittelschrift

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

měřítko 1:10

2.2.2 Loga systému

Základní informace:

Prvek zajišťuje **objednatel**.

Navazuje na [>DesignManual Pražská integrovaná doprava](#).

O prvku:

Vzhledem k tomu, že propagace systému se soustřeďuje na značku PID, je logo PID dominantní. Používají se dvě verze - menší na přední čelo vozidla a větší na boky.

Umístění:

- na předním čele vozidla
 - pod čelní okno, strana blíže k nástupní hraně
- na zadním čele vozidla:
 - pod zadní okno, strana blíže k nástupní hraně
- na boku vozidla s dveřmi:
 - mezi první a druhé dveře
- na boku vozidla bez dveří:
 - mezi první a druhou nápravu

A102a

Velikost:

výška 310 mm

šířka 920 mm

Barva:

modrá CMYK 100-72-0-18 ●

červená CMYK 0-100-90-0 ●

Umístění:

na bocích vozidla

**PRAŽSKÁ
INTEGROVANÁ
DOPRAVA**

měřítko 1:10

A102b

Velikost:

výška 310 mm

šířka 920 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-0 ○

Umístění:

na bocích vozidla

**PRAŽSKÁ
INTEGROVANÁ
DOPRAVA**

měřítko 1:10

A103

Velikost:

výška 150 mm

šířka 150 mm

Barva:

modrá CMYK 100-72-0-18 ●

červená CMYK 0-100-90-0 ●

Umístění:

na čelech vozidla

měřítko 1:10

2.2.3 Loga dopravce – standardní

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

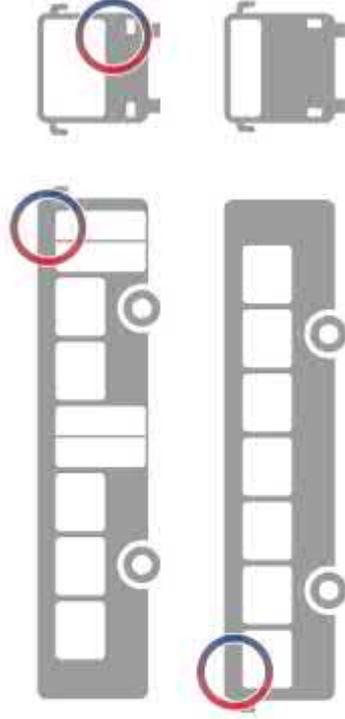
O prvku:

Logo dopravce se používá ve dvou verzích – menší na přední čelo vozidla a bok vozidla s dveřmi a větší na bok vozidla bez dveří.

Umístění:

- na předním čele vozidla
 - pod čelní okno, strana dále od nástupní hrany
- na zadním čele vozidla
 - neumisťuje se
- na boku vozidla s dveřmi
 - nad prvními dveřmi, před piktoqramy výbavy (ve směru jízdy)
- na boku vozidla bez dveří
 - nad prvními dveřmi, před piktoqramy výbavy (ve směru jízdy)

A104a

Velikost:

výška 150 mm

šířka 600 mm

Barva: bílá CMYK 0-0-0-100 ●

Umístění:

na čelech vozidla

A104b

Velikost:

výška 150 mm

šířka 600 mm

Barva: bílá CMYK 0-0-0-0 ○

Umístění:

na bocích vozidla

Poznámka: Znázorněna jsou náhodně vybraná loga v náhodně vybraném pořadí.

měřítko 1:10

měřítko 1:10

2.2.4 Obchodní jméno dopravce

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

O prvku:

Obchodní jméno dopravce se musí umisťovat na každé vozidlo podle příslušné vyhlášky.

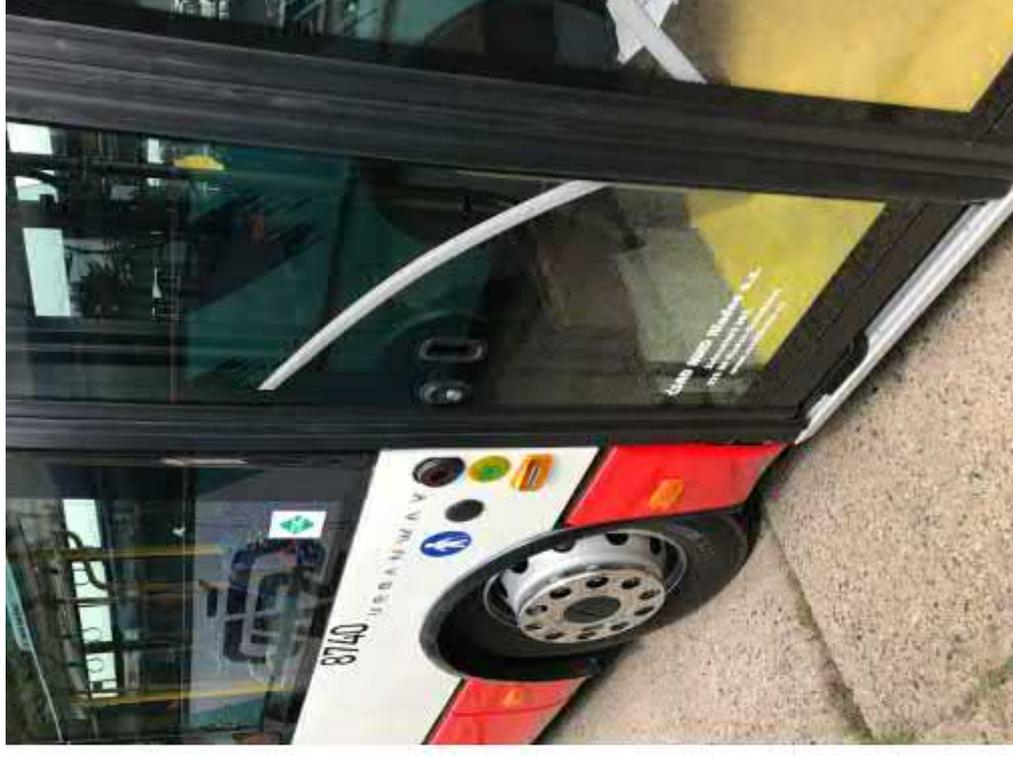
Umístění:

V případě jednotného vzhledu vozidel PID se tento prvek umisťuje do blízkosti předních kol.

Parametry 2341:

- libovolně

2.2.5 Slogany

Základní informace:

Prvek zajišťuje objednatel.

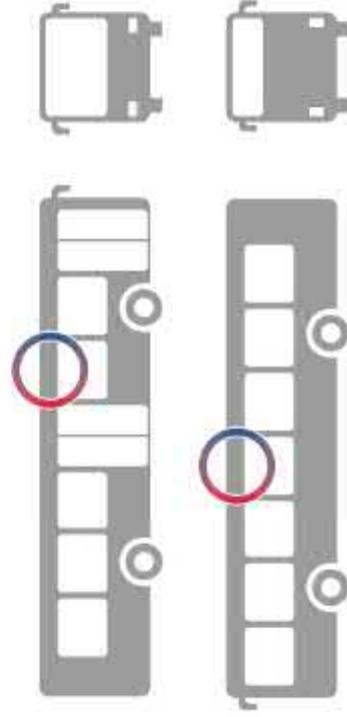
O prvku:

Slogany jsou hlavním místem, kde přinášíme cestujícím sdělení o výhodách využívání PID. Znění sloganů určuje objednatel.

Umístění:

Slogany se umísťují vždy do horní části vozidla, přibližně na úroveň mezi prvními a druhými dveřmi. Na kloubových vozidlech se slogany opakují na druhém článku vozidla.

S1xx

Velikost:

výška číslic přibližně 125 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-0

Umístění:

na bocích vozidla

Font:

Alwyn New Rg tučné

Poznámka:

Znění sloganu určuje objednatel.
Znázorněny jsou náhodně vybrané
slogany v náhodně vybraném pořadí.

Vaše cesta je náš cíl...

měřítko 1:10

Na jednu jízdenku mnoha způsobů...

měřítko 1:10

2.2.6 Webová adresa

Základní informace:

Prvek zajišťuje objednatel.

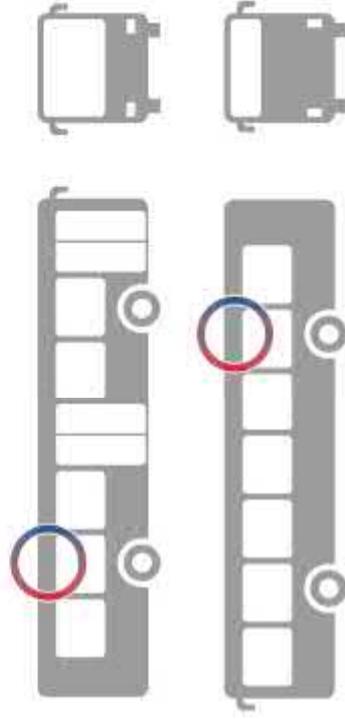
O prvku:

Webové stránky www.pid.cz obsahují všechny potřebné informace o cestování Pražskou integrovanou dopravou. Proto na ně odkazujeme i na vozidlech. Na specifických vozidlech, jako je například cyklobus, může být webová adresa upravena.

Umístění:

Webová adresa se umísťuje vždy do horní části vozidla, přibližně na úroveň druhé nápravy.

W1xx

Velikost:

výška číslic přibližně 125 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-0

Umístění:

na bocích vozidla

Font:

Alwyn New Rg tučné

Poznámka:

Znění adresy určuje objednatel.

Znázorněny jsou náhodně vybrané
slogany v náhodně vybraném pořadí.

www.pid.cz

měřítko 1:10

www.pid.cz/cykliste

měřítko 1:10

2.2.7 Označení prvních dveří

Základní informace:

Prvek zajišťuje objednatel.

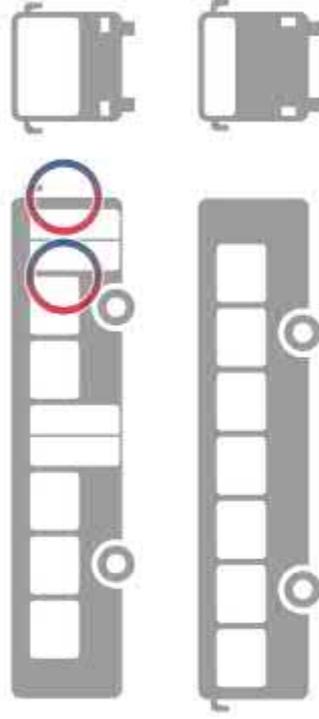
O prvku:

Toto označení slouží primárně pro vyznačení dveří pro nástup slabozrakých. Umísťuje se pouze k prvním dveřím, protože právě první dveře vedou k místu vyhrazenému pro slabozraké.

Umístění:

Tak, aby byly z obou stran prvních dveří v otevřeném stavu a ve výšce 1500 mm od hrany podlahy vozidla.

A106

Velikost:

výška 250 mm
šířka 50 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-0

Umístění:

vedle prvních dveří

Poznámka:

Doporučuje se použít reflexní folii.

měřítko 1:10

2.3 Doplnkové prvky

Dopravce může na vozidla aplikovat i další prvky nad rámec těch základních. Prvky z této kapitoly jsou nepovinné. Pokud jsou ale umístěny musí splňovat daná pravidla.

2.2.3 Loga dopravce – velké

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

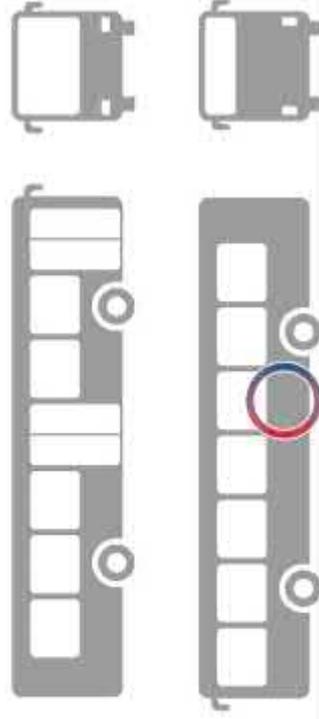
O prvku:

Dopravce může na vozidlo navíc umístit své velké logo. Toto logo se umísťuje na stranu bez dveří za logo systému.

Umístění:

na boku vozidla bez dveří
- za logo systému (>7 Katalog výkresů)

A105

Velikost:

výška 300 mm

šířka 1380 mm

Barva:

bílá CMYK 0-0-0-100 ●

Umístění:

na boku bez dveří

Poznámka:

Znázorněno je náhodně vybrané logo.

měřítko 1:10

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Systém znamení

5 Reklamní a jiná sdělení

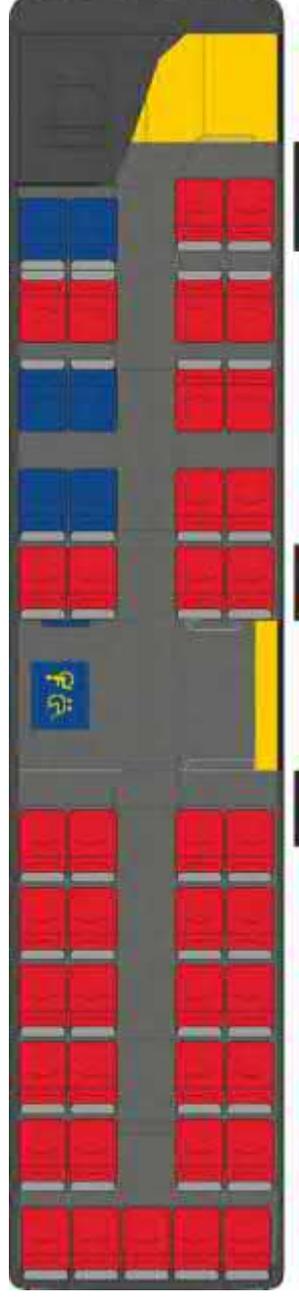
6 Katalog piktogramů

7 Katalog výkresů

3.1 Základní koncept interiéru

K červeno-bílo-modrým vozidlům by měl korespondovat i stejně barevný interiér. Proto manuál určuje i barevnost jednotlivých částí interiéru. Manuál určuje pouze obecné zásady. Detailní řešení je třeba konzultovat s objednatelem.

Interiér by měl nejen barevně korespondovat s exteriérem, ale stejně by měly být i piktogramy a další prvky.

3.1.1 Obecné zásady

Manuál jednotného vzhledu vozidel PID reguluje pouze vybrané prvky v interiéru. Cílem je nejen interiér barevně sladit s exteriérem, ale také ho členit dle jasné logiky.

Podlahová krytina je tvořena tmavě šedou, žlutou a modrou barvou v závislosti na daném místě. Dané barvy znázorňují například prostor pro kočárek nebo prostor kde by cestující vadili výhledu řidiče ven z vozidla. Barevné řešení tyčí zase rozděluje hlavní tyče pro cestující a tyče, které jsou součástí například mechanismu dveří. Toto rozdělení má za úkol zamezit znečištění či zranění cestujících. Sedadla jsou barevně rozdělena na klasická a přednostně vyhrazená pro určitou skupinu cestujících.

Všechny prvky jsou zakresleny v [7 Katalog výkresů](#) nebo je lze detailně řešit s objednatelem.

***Umístění jednotlivých prvků je
specifikováno tak, aby pravidelný cestující našel
vždy vše na stejném místě.***

3.1.2 Metodika umístování vyhrazených míst

Pro pohodlnější a plynulejší přepravu je vytvořena metodika určující umístování vyhrazených míst v příměstských vozidlech Pražské integrované dopravy.

Vyhrazená sedadla:

- musí splňovat dané normy pro vyhrazená místa
- počet **4**
- je-li to možné, vybírají se taková sedadla, která nejsou na podestě (na schodu) a zároveň jsou co nejbližší prvním dveřím (je-li takových sedadel více, přednostně se vybírají ty na straně vozidla bez dveří)
- označují se prvkem **>P103**

Sedadla vyhrazená přednostně nevidomým a slabozrakým:

- nemusí splňovat dané normy pro vyhrazená místa
- počet **2**
- vybírají se sedadla, přímo za kabinou řidiče
- pokud sedadla splňují normy pro vyhrazená místa, označují se prvkem **>P103** a prvkem **>P105**, pokud tyto normy nesplňují označují se prvkem **>P104**

3.1.3 Metodika rozdělení podlahových krytin

Pro pohodlnější a plynulejší přepravu je vytvořena metodika určující umístování vyhrazených míst v příměstských vozidlech Pražské integrované dopravy.

Vzor 1 (tmavě šedá):

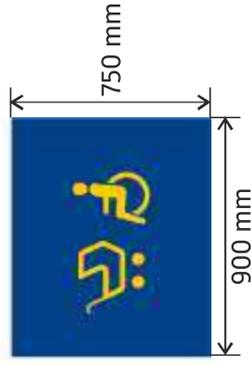
- všechny prostory kam se neumisťují vzory 2 a 3

Vzor 2 (žlutá):

- prostor, kde by stojící cestující vadili výhledu řidiče ven z vozidla
- trajektorie pohybu dveří
- volitelně sklopná plošina pro nájezd do vozidla [plošina může být vybavena i vzorem 1]

Vzor 3 (modrá):

- plošina pro invalidní vozíček a kočárek
- piktogram invalidního vozíčku a kočárku
- minimální rozměry:

3.2 Základní prvky

Jednotný vzhled a jednotné umístění všech informačních a propagačních prvků pomáhá cestujícím najít vše potřebné vždy na jednom místě.

3.2.1 Evidenční číslo a logo systému

Základní informace:
Prvek zajišťuje **objednatel**.

O prvku:
Přídělení evidenčního čísla a samolepky číslic zajišťuje objednatel. Pokud je ale nutné samolepku evidenčního čísla obměnit, například po opravě vozidla, je tato povinnost na dopravci.

Umístění:
Nálepka s logem systému a evidenčním číslem se umísťuje na zadní stěnu kabiny.

A107

Velikost: dle zadání objednatele
Barvy: barva bílá CMYK 0-0-0-0
černá CMYK 0-0-0-100
modrá CMYK 100-72-0-18
červená CMYK 0-100-90-0
na kabině řidiče

3.2.2 Zadržný systém

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

Navazuje na >Standardy kvality PID - Autobusy PID bod 4.2.4.8.

O prvku:

Tyče zadržného systému (mimo zadržných tyčí na dveřích) jsou provedeny v provedení „nerez“. Tyče, které nejsou určeny k držení, jsou provedeny v černé barvě, aby si je cestující nepletl a nedošlo k případnému znečištění cestujícíchho nebo jeho zranění.

Parametry:

zadržné tyče

- nerez provedení ●, případně hliníkové tyče s obdobným vzhledem zadržné tyče ve dveřích
- nerez provedení ●, případně hliníkové tyče s obdobným vzhledem
- pokud není možné mít tyče ve dveřích v provedení nerez, lze po konzultaci s objednatелеm instalovat tyče v barvě žluté ● [doporučení: RAL 1023] tyče, které neslouží pro držení cestujících
- barva černá ● [doporučení: RAL 9005]

3.2.3 Podlahová krytina

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

Navazuje na >Standardy kvality PID - Autobusy PID bod 4.2.3.4.

Oprvku:

Na barevné schéma exteriéru navazuje i barevné řešení interiéru. Ve vozidlech PID se používají tři druhy podlahové krytiny, které rozdělují jednotlivé části vozidla. Zároveň výraznější barva vzoru podlahy u dveří zajišťuje, že je dostatečně zřetelný přechod mezi nástupištem a vozidlem.

Parametry:

Vzor 1

- tmavě šedá ●
- hlavní podlahová plocha >3.1.3

Vzor 2

- žlutá ●
- výhled řidiče a podobně >3.1.3

Vzor 3

- modrá ●
- prostor pro invalidní vozík a kočárek >3.1.3

Nepochozí hrany

- tmavě šedá

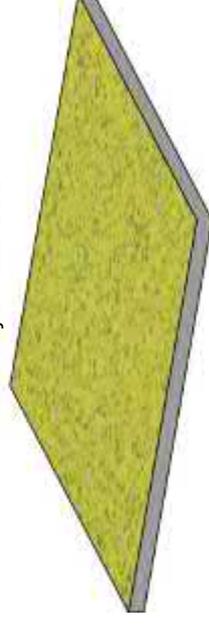
Pochozí hrany

- žlutá ● (v případě použití plastových lišt)
- stříbrná ● (v případě použití ocelových lišt)

Doporučený vzor 1:
Altro Transflor Momentum Phantom

Doporučený vzor 2:
Altro Transflor Meta Yellow

Doporučený vzor 3:
Altro Transflor Momentum Quattro

3.2.4 Potahy sedadel

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

O prvku:

Pro lepší orientaci cestujících v interiéru vozidla jsou na sedadla používány dva vzory potahů. Vzor potahu je vyvinut speciálně pro potřeby PID ve spolupráci s firmou Maappi. Pro účely výroby tohoto potahu musí výrobci řešit detailní provedení s objednatelem. Barvy vzorů rozlišují, zda je nebo není sedadlo přednostně vyhrazeno pro specifickou skupinu cestujících.

Barvy:

klasická sedadla bez vyhrazení
- barva červená ● (odvíjející se od RAL 3020)
s tmavě červeným vzorem PID Maappi ●
místo vyhrazené pro vybranou skupinu cestujících
- barva modrá ● (odvíjející se od RAL 5005)
s tmavě modrým vzorem PID Maappi ●

Materiál potahu:

Materiál: látka

Řešení vzoru: potiskem

Parametry látky:

Odolnost vůči světlu: 150 hodin

Odolnost vůči opotřebení: 50 000 použití

Vzor potahu:

PID Maappi – přesný vzhled vzoru na vyžádání u objednatele

3.2.5 Odbavovací zařízení

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

Navazuje na >Odbavovací a informační zařízení ve vozidlech PID.

O prvku:

Aby nedocházelo ze strany cestujících k záměně označovače jízdenek a tiskárny jízdenek, je určeno barevné rozlišení těchto prvků.

Parametry:

označovače jízdenek

- barva krytu žlutá ● (doporučení: RAL 1023)

zařízení pro výdej jízdenek

- barva krytu oranžová ● (doporučení: RAL 2009)

Funguje-li zařízení zároveň jako označovač jízdenek i jako zařízení pro jejich výdej, řadí se do kategorie „označovače jízdenek“.

3.3 Doplňkové prvky

Dopravce může na vozidla aplikovat i další prvky nad rámec těch základních. Prvky z této kapitoly jsou nepovinné. Pokud jsou ale umístěny musí splňovat daná pravidla.

3.3.1 USB nabíječky

Základní informace:

Prvek zajišťuje dopravce.

O prvku:

Kvůli tomu, aby se cestujícím nepletly USB nabíječky například s označovači jízdenek nebo tlačítky znamenají, je určena barva krytů těchto zařízení.

Parametry:

- barva světle šedá ● (doporučení: RAL 7035)
- samolepka označující zařízení

A108

Velikost:	dle daného zařízení
Barvy:	zelená CMYK 50-0-0-100-0
Umístění:	na krytu zařízení

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Systém znamení

5 Reklamní a jiná sdělení

6 Katalog piktogramů

7 Katalog výkresů

4.1 Tlačítka znamení

Z důvodů lepší přehlednosti a zvýšení plynulosti provozu, Manuál jednotného vzhladu vozidel PID barevně sjednocuje tlačítka, která slouží k předávání znamení od cestujících k řidiči. Sjednocení má za úkol to, aby například cestující s kočárkem nemusel složitě zkoumat jakým tlačítkem dá o sobě vědět řidiči a aby se mohl lépe soustředit na vystupování samotné.

Manuál sjednocuje tlačítka, cestujícími nejpoužívanější. Zároveň je dbáno na to, aby jednotlivá tlačítka šlo rozeznat nejen z přímého pohledu, ale také pokud cestující vidí tlačítko například ze strany.

4.1.1 Tlačítko „STOP“

Tlačítko pro výstup na zastávce na znamení.

Parametry:

- barva krytu tmavě šedá ● (doporučení: RAL 7043)
- barva tlačítka červená ● (doporučení: RAL 3020)
- nápis „STOP“ bílé barvy ○ (doporučení: RAL 9010)

4.1.2 Tlačítko „poptávka“

Tlačítko pro navolení poptávky dveří u vozidel s poptávkovým systémem.

Parametry:

- barva krytu žlutá ● (doporučení: RAL 1023)
- barva tlačítka zelená ● (doporučení: RAL 6024)
- nebo bílá ○ (doporučení: RAL 9010)

4.1.3 Tlačítko „kočárek“

Tlačítko pro nástup/výstup cestujícího s kočárkem.

Parametry:

- barva krytu modrá ● (doporučení: RAL 5005)
- barva tlačítka tmavě šedá ● (doporučení: RAL 7043)
- piktoqram kočárku bílé barvy ○ (doporučení: RAL 9010)

4.1.4 Tlačítko „invalidní vozíček“

Tlačítko pro nástup/výstup cestujícího na invalidním vozíčku.

Parametry:

- barva krytu modrá ● (doporučení: RAL 5005)
- barva tlačítka tmavě šedá ● (doporučení: RAL 7043)
- piktoqram vozíčku bílé barvy ○ (doporučení: RAL 9010)

4.2 Odezva cestujícím

Po zmáčknutí daného tlačítka očekává cestující odezvu, která potvrdí jeho úkon. I to sjednocuje Manuál jednotného vzhledu vozidel PID a to zejména s ohledem na to, aby cestující vždy věděli v jakém stylu a kde má danou odezvu očekávat. Odezva může být doplněna i zvukovým signálem.

4.2.1 Návěst „STOP“

Návěst označuje stav, kdy vozidlo zastaví v následující zastávce, jde-li o zastávku na znamení. Návěst lze nahradit kombinovanou návěstí [➤4.2.3.](#)

Parametry:

- nápis „STOP“ nad každými dveřmi, který se rozsvítí při stisknutí tlačítka

Vzorové provedení:

4.2.2 Návěst „zavírání dveří“

Návěst upozorňuje cestující, že nemají vstupovat do prostoru dveří, protože se blíží jejich uzavření. Návěst svítí i při samotném zavírání. Návěst lze nahradit kombinovanou návěstí >4.2.3.

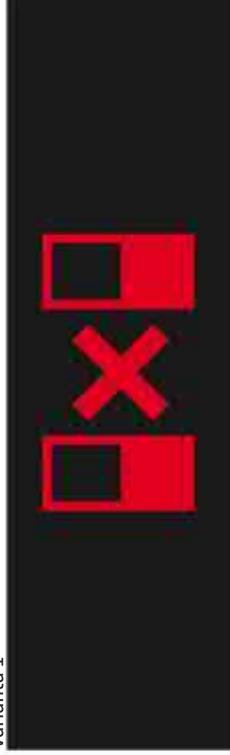

Parametry:

- svítící pruh nebo symbol dveří s křížem, který se rozsvítí před i při zavírání dveří

Vzorové provedení:

Varianta 1

Varianta 2

4.2.3 Kombinovaná návěst

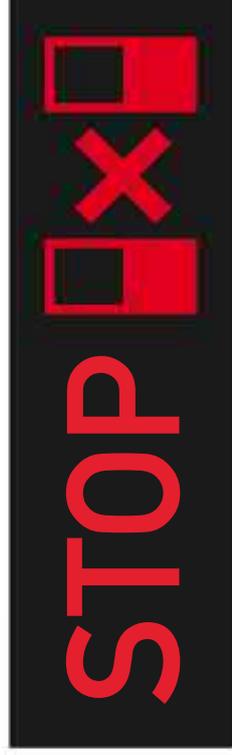
Kombinovaná návěst nahrazuje návěst „STOP“ >4.2.1 a návěst „STOP“ >4.2.2. Jedná se o jeden panel, který zobrazuje jak zastavení vozidla na následující zastávce, tak zavírání dveří vozidla.

Parametry:

- nápis „STOP“ nad každými dveřmi, který se rozsvítí při stisknutí tlačítka
- symbol dveří s křížem, který se rozsvítí před i při zavírání dveří

Vzorové provedení:

4.2.4 Odezva na tlačítku

Jako doplněk k návěsti „STOP“ mohou odezvu na stisknutí tlačítka zobrazovat i samotná tlačítka.

Parametry:

- barva světla musí odpovídat barvě krytu nebo tlačítka samotného

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Systém znamení

5 Reklamní a jiná sdělení

6 Katalog piktogramů

7 Katalog výkresů

4.1 Základní informace

Vzhledem k tomu, že všechna nová vozidla v Pražské integrované dopravě musí dodržovat jednotný vzhled, jsou definována i přesná pravidla pro umístování reklamních a jiných sdělení.

Účelem definování pravidel je poskytnutí prostoru pro možnost pronajímání reklamy ze strany dopravce a také určení možnosti objednatelé na propagaci výhod systému PID přímo na vozidlech. Toto opatření navazuje na Standardy kvality PID – Autobusy PID > 4.2.3.2. Všechny povolené formáty vycházejí ze standardních formátů používaných na dopravních prostředcích MHD.

Není-li nějaký formát zahrnut do výčtu, není povolen. V případě zájmu o aplikaci formátu nad rámec tohoto výčtu, je nutné tuto realizaci řešit s objednatелеm.

4.2 Prostor objednatelů

Prostor objednatelů vyznačuje místa, která jsou určena objednateli pro jakékoliv využití dle jeho uvážení. Slouží k propagaci systému Pražské integrované dopravy. Obsah v tomto prostoru má za úkol cestující informovat například o výhodách a novinkách systému.

4.2.1 Povinnosti objednatelů

- oznámit záměr aplikace dopravci nejméně 3 měsíce předem
- zajistit aplikaci, případně podklady pro dopravce, který provede aplikaci

4.2.2 Formáty

Formát sdělení v rámci prostoru objednatelů určuje objednatel.

4.3 Prostor dopravce

Prostor dopravce vyznačuje místa, která jsou určena dopravci pro jakékoliv využití dle jeho uvážení. Do tohoto prostoru může dopravce umístit reklamou, informace o využitých dotačních fondech nebo může mít v těchto prostorech prezentaci své značky. Pokud dopravce prostor nevyužije, může být, po dohodě objednatel s dopravcem, využit na propagaci systému PID.

4.3.1 Povinnosti dopravce

- při tvorbě obsahu dodržovat pravidla pro prostor dopravce >4.3.2
- umožnit objednateli zkontrolovat náhled každého unikátního vizuálu až 3 měsíce zpětně
- průběžně zajistit seznam evidenčních čísel všech vozidel, která jsou opatřena držáky na jednotlivé druhy reklam
- průběžně zajistit seznam evidenčních čísel všech vozidel, která jsou opatřena formátem „celovozový formát“

4.3.2 Pravidla pro prostor dopravce

Nesmí zakrývat předepsané informační a jednotící prvky

Žádný formát nesmí překrývat žádný z bodů kapitol 2 a 3. V případě formátu spadající pod celovozovou reklamu, je povoleno zakrýt všechny prvky, kromě elektronického displeje s číslem linky a zbývající nahradit prvkem >0.

Nesmí zakrývat žádné okenní plochy (kromě okna na zadním čele)

Okenními plochami se rozumí všechny plochy umožňující výhled ven z vozidla, tedy i včetně dveří. To také znamená, že prodloužená okna, která tvoří část karoserie, ale nenabízí výhled ven z vozidla, mohou být využita jako prostor dopravce. Jedinou výjimku tvoří okenní plochy na zadním čele vozidla.

Nesmí se nijak poškozovat veřejná hromadná doprava (VHD)

Sdělení nesmí propagovat nevýhody VHD nebo ji spojovat s jinými negativy.

Nesmí se propagovat užívání osobních automobilů

Prostor dopravce nesmí propagovat prodej či možnost výhry nových nebo ojetých vozidel. Zároveň nesmí propagovat služby jako je pronájem vozidel nebo jiné služby, které by měly nahrazovat využití VHD.

Nesmí se propagovat násilí nebo extremismus

Definice extremismu se řídí definicí Ministerstva vnitra České republiky.

Nesmí se zobrazovat nic s erotickým podtextem

Sdělení nesmí obsahovat erotické fotografie či grafiky.

4.3.3 Základní formáty

Počet vybavených vozidel: maximálně 100%

Pro potřeby dopravců jsou vyčleněny základní reklamní formáty jak v exteriéru, tak i v interiéru. Tyto formáty může dopravce využít na všech vozidlech. Při aplikaci těchto formátů je třeba dodržovat povinnosti určené v kapitole >4.3.1 a při vytváření detailního provedení daného sdělení musí být dodržena pravidla, uvedená v kapitole >4.3.2.

Backboard

Umístění: exteriér

Maximální rozměry: dle konkrétního vozidla (upřesněno ve výkresech)

Jako formát backboard se počítá jakékoliv sdělení umístěné na zadním čele vozidle, včetně zadního okna. V případě využití tohoto formátu a překrytí jednotlivých prvků na je dopravce povinen do sdělení zakomponovat prvek >25, který je umístěn v obvyklém prvku >3. Samozřejmostí je ponechání volného místa na zobrazování čísla linky.

Fabiony pro papírové informace

Umístění: interiér

Maximální rozměry: formát A2

Za fabiony se považují veškeré držáky na papírová či jiné sdělení. Fabiony mohou být umístěny na podhledech vozidla či na jeho stěnách. Také nesmí být nijak nasvíceny, či jinak upraveny. Tyto fabiony nesmí být umístěny na okenních plochách, pokud není objednatelům povoleno jinak.

Madla zádržného systému

Umístění: interiér

Maximální rozměry: 126×83mm

Reklamní sdělení je možné v interiéru umístit pouze na madla zádržného systému, která jsou k tomu uzpůsobena a mají v sobě zintegrovaný držák. Tato madla mohou být umístěna pouze v místech kde mají pro cestujícího opravdový význam. Madla nesmí být nijak nasvícena, či jinak upravena.

Opěradla sedadel

Umístění: interiér

Maximální rozměry: 250×120mm

Reklama v na opěradlech sedadel může být pouze na takových sedadlech, která mají k tomu určené držáky nebo na sedadlech s plastovými zády. V případě sedadel s plastovými zády může být reklama realizována samolepkou. Držáky nesmí být nijak nasvíceny, či jinak upraveny. Tato reklama může být umístěna pouze na každém druhém sedadle.

4.3.4 Doplnkové formáty

Počet vybavených vozidel: maximálně do výše 20 % celkových ploch vozového parku a zároveň do doby trvání 25 % každého kalendářního roku, tj. maximálně 5 % veškerých ploch

Doplnkové formáty smí dopravce libovolně kombinovat, avšak pouze na určeném procentu svého vozového parku. Při aplikaci těchto formátů je třeba dodržovat povinnosti určené v kapitole >4.3.1 a při vytváření detailního provedení daného sdělení musí být dodržena pravidla, uvedena v kapitole >4.3.2.

Celovozová reklama

Umístění: exteriér

Maximální rozměry: dle konkrétního vozidla (upřesněno ve výkresech)

Formát zahrnuje všechny plochy mimo okna. Okny se rozumí průhledná část karoserie vozidla, včetně skleněné části dveří. Sdělení umístěna na tomto formátu nesmí napodobovat standardní prvky jednotného vzhledu. Po odstranění daného formátu musí být vráceny všechny původní prvky do stavu vyhovujícího manuálu. Pro účely velkoplošného formátu byly vytvořeny dvě kategorie v závislosti na podílu obsazené plochy karoserie.

Kategorie 1

Pokryto 1-33% vyznačené plochy.

Je nutné zachovat všechny prvky jednotného vzhledu. Výjimkou je velké logo systému, to může být přesunuto do přední části vozidla a velké logo dopravce společně se slogany a webovou adresou, které mohou být odstraněny.

Kategorie 2

Pokryto 33-100% vyznačené plochy.

Mohou být překryty všechny prvky jednotného vzhledu, ale musí být dodán prvek >25, který je umístěn v místech obvyklého prvku >3.

1 Úvod

2 Exteriér

3 Interiér

4 Systém znamení

5 Reklamní a jiná sdělení

6 Katalog piktogramů

7 Katalog výkresů

6.1 Základní informace

Součástí Jednotného vzhledu vozidel PID je i sada piktogramů, které mají za úkol pomáhat cestujícím při přepravě. Povinná část sady piktogramů obsahuje všechny piktogramy nutné pro informování cestujících. Dopravce může tyto piktogramy doplnit ještě o další doplňkové symboly, které se nacházejí v druhé části. Jakékoli jiné symboly se na vozidla směji umisťovat pouze po dohodě s objednatелеm.

Všechny symboly se řídí nebo navazují na následující normy:

- > EHK OSN 107 Jednotná ustanovení pro schvalování vozidel kategorie M2 nebo M3 z hlediska jejich celkové konstrukce
- > ČSN ISO 3864-1 Grafické značky

6.2 Povinné piktogramy

Pro co nejjasnější pokyny pro cestující přebírá Manuál jednotného vzhledu vozidel PID piktogramy vycházející z normy EHK 107 a určuje je jako povinné pro všechna vozidla bez ohledu na dopravce. Sada piktogramů vycházejících z normy není zdvojena další piktogramovou sadou, ale doplněna o vybrané piktogramy, které sadu doplňují o pokyny specifické pro provoz v Pražské integrované dopravě.

Pro plynulejší přepravu cestujících s kočárkem nebo na invalidním vozíčku byly vytvořeny velké piktogramy, které se umísťují na dveře, které jsou pro dané cestující nejvhodnější. Toto opatření urychluje orientaci cestujících.

K lepší přehlednosti symbolů na vozidle přispívají také piktogramy výbavy, které sjednocují všechna upozornění o nadstandardní výbavě vozidla a určují jim dané místo na vozidle.

Díky těmto opatřením odpadá problém s přehlcením cestujícího informacemi o přepravě nebo o specifikách vozidla.

6.2.1 Označení vyhrazených míst

Tyto prvky zajišťuje **dopravce**.

Vyhrazenými místy se rozumí sedadla, plošiny či jiné prostory, které jsou vyhrazeny pro určitou skupinu cestujících nebo pro jejich zavazadla. Toto označení se umísťuje vždy na stěnu vozidla co nejbliže k vyhrazenému místu a také vedle dveří nebo přímo na dveře, které umožňují nejlepší přístup k tomuto místu. Přesné umístění určuje vždy vzorový výkres >7. Katalog výkresů.

P101	
Navazuje na:	> norma EHK 107 > norma ČSN ISO 3864-1
Velikost:	průměr 130-150 mm
Barvy:	modrá CMYK 100-72-0-18 bílá CMYK 0-0-0-0
Umístění:	na stěně u plošiny pro invalidní vozíček
	měřítko 1:5

P102	
Navazuje na:	> norma EHK 107 > norma ČSN ISO 3864-1
Velikost:	průměr 130-150 mm
Barvy:	modrá CMYK 100-72-0-18 bílá CMYK 0-0-0-0
Umístění:	na stěně u plošiny pro kočárek
	měřítko 1:5

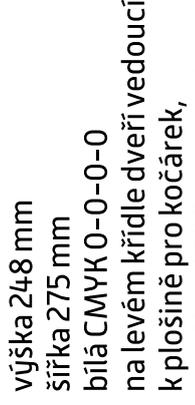
<p>P103</p> <p>Navazuje na: > norma EHK 107 > norma ČSN ISO 3864-1</p> <p>Velikost: průměr 130-150 mm</p> <p>Barvy: modrá CMYK 100-72-0-18 bílá CMYK 0-0-0-0</p> <p>Umístění: na stěně u vyhrazeného sedadla</p>	 <p>měřítko 1:5</p>
<p>P104</p> <p>Navazuje na: > norma ČSN ISO 3864-1</p> <p>Velikost: průměr 130-150 mm</p> <p>Barvy: modrá CMYK 100-72-0-18 bílá CMYK 0-0-0-0</p> <p>Umístění: na stěně u sedadla vyhrazeného pouze pro slabozraké</p>	 <p>měřítko 1:5</p>
<p>P105</p> <p>Navazuje na: > norma ČSN ISO 3864-1</p> <p>Velikost: výška 100 mm šířka 125 mm</p> <p>Barvy: modrá CMYK 100-72-0-18 bílá CMYK 0-0-0-0</p> <p>Umístění: na stěně u vyhrazeného sedadla s předností pro slabozraké (vždy vedle prvku 503)</p>	 <p>měřítko 1:5</p>

6.2.2 Označení dveří u plošiny

Tyto prvky zajišťuje **objednatel**.

Pro lepší viditelnost již při příjezdu vozidla se označují dané dveře velkými symboly invalidního vozíčku nebo kočárku v závislosti na umístění dané plošiny. Symbol se lepí zvenku na skleněnou výplň dveří. Označují se vždy dveře, kterými je garantovaný průchod k vyhrazenému místu. Přesné umístění určuje vždy vzorový výkres >7. Katalog výkresů.

P201		
Velikost:	výška 248 mm šířka 275 mm	
Barva:	bílá CMYK 0-0-0-0	
Umístění:	na levém křídle dveří vedoucích k plošině pro kočárek, do výšky 1500 mm od nástupní hrany	měřítko 1:10

P202		
Velikost:	výška 289 mm šířka 197 mm	
Barva:	bílá CMYK 0-0-0-0	
Umístění:	na pravém křídle dveří vedoucích k plošině pro invalidní vozíček, do výšky 1500 mm od nástupní hrany	měřítko 1:10

6.2.3 Označení výbavy vozidla

Tyto prvky zajišťuje objednatel.

Pro lepší přehlednost se označení vybrané výbavy vozidla umísťuje nad první dveře vozidla a stejně tak na druhém boku vozidla nad kabinou řidiče.

Přesné umístění určuje vždy vzorový výkres >7. Katalog výkresů.

P301b

Velikost:

průměr 150 mm

Barva: bílá CMYK 0-0-0-0

Umístění: nad prvními dveřmi za logem dopravce

Omezení: pouze u autobusů vybavených

celovozovou klimatizací

měřítko 1:5

P302b

Velikost:

průměr 150 mm

Barva: bílá CMYK 0-0-0-0

Umístění: nad prvními dveřmi za logem dopravce

Omezení: pouze u autobusů vybavených

možností platby bezkontaktní kartou

měřítko 1:5